PLANERING I ETT FLERSPRÅKIGT KLASSRUM

– EN KVALITATIV STUDIE OM LÄRARES PLANERING FÖR NYANLÄNDA ELEVER

Grund
Pedagogiskt arbete

Dreven, Josefin
Eriksson, Marika

2016-LÄR1-3-K30

HÖGSKOLAN I BORÅS

Program: Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3
Svensk titel: Planering i ett flerspråkigt klassrum – en kvalitativ studie om lärares planering för nyanlända elever
Engelsk titel: Planning in a multi-language classroom – a qualitative study of teachers planning for newly arrived pupils.
Utgivningsår: 2017
Författare: Dreven, Josefin och Eriksson, Marika
Handledare: Baldwin, Richard
Examinator: Kihlström, Sonja
Nyckelord: Nyanlända elever, studiehandledning, resurser, IKT

Sammanfattning
Studien handlar om hur lärare planerar för att ge de nyanlända eleverna en bra grund att stå på. Lärarnas planering är beskriven genom att lärare har berättat hur de undervisar i svenska och vad de ska tänka på inför nästa lektion.

Syftet med studien är att behöriga lärare berättar hur de planerar och genomför sin svenskundervisning med nyanlända elever i sin klass.

Metoden som har använts i studien är kvalitativ metod med intervju som redskap. Anledningen till valet av metod var att få ut mycket information på kort tid. Det var fem lärare som intervjuades på två skolor i Västra Götalands län.

Resultatet visar att skolorna arbetar med de nyanlända eleverna på olika sätt. Den ena skolan har Ipads till alla elever medan den andra skolan har fler resurser som ger eleverna mer studiehandledning. Resultatet visar även att lärare vill ha mer planeringstid då de planerar för studiehandledarna också.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING 1

Syfte 1
Frågeställningar 1

BAKGRUND 2

Forskning kring nyanlända elever 2

Nyanlända elever och skolans ansvar 3
Styrdokument 4

Skolundervisning för nyanlända elever 4
Resurser för de nyanlända eleverna 4
Språkstöd i klassrummet 5
IKT i klassrummet 7

Teoretisk utgångspunkt 8
Dewey – Learning by doing 8

METOD 10

Val av metod 10

Urval 10

Pilotstudie 10

Genomförande 11

Bortfall 11

Etik 11
Tillförlitlighet och giltighet 12

Analys/bearbetning 13

RESULTAT 14

Tillgång till resurser 14
Sammanfattning 15

Språkstöd i klassrummet 16
Sammanfattning 17

Användning av IKT i klassrummet 17
Sammanfattning 18

Filmundervisning i klassrummet 19
Sammanfattning 20

DISKUSSION 21

Resultatdiskussion **21**
Resurser för de nyanlända eleverna 21
Språkstöd 22
IKT i klassrummet 24
Filmundervisning i klassrummet 25

Metoddiskussion **26**

Didaktiska konsekvenser **27**
Förslag på vidare forskning 28

INLEDNING

Sverige har under de senaste decennierna genomgått flera förändringar. Landet ses mer och mer som en mångkulturell nation då många flyr ifrån fattigdom, naturkatastrofer och krig (Fridlund 2011). Sverige tog 2012 emot ca 20 % av alla flyktingbarn som kom till Europa. Mellan 2002 och 2012 har antalet flyktingbarn ökat tio gånger från 400 barn till 4000 barn. 2014 var antalet flyktingbarn ca 7000 (Popov & Sturesson 2015). Ökningen av flyktingbarn märks av i skolorna. Allt fler skolor blir flerspråkiga och fler resurser behövs. Fridlund (2011) beskriver att det flerspråkiga klassrummet medför pedagogiska utmaningar. Behöriga lärare får ett tuffare yrke då de inte får med sig kompetens om svenska som andraspråk från sin lärarutbildning. Popov och Sturesson (2015) beskriver att det från början flydde mest barn ifrån länder som Afghanistan och Somalia. År 2012 började det även komma barn ifrån Syrien då det blev ett oroligt land att bo i. Vissa flerspråkiga skolor har turen att deras anställda lärare har ett annat modersmål. Det gör att eleverna som går på den skolan får mer undervisningstimmar på deras modersmål än andra.

I Sverige är det kommunerna som ansvarar för flyktingbarnens utbildning (Popov & Sturesson 2015). Skolverket (2016) berättar att en nyanländ elev ska betraktas som vilken elev som helst i skolan och följa skollagen. I *läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmets 2011* (Lgr 11 rev.2016) värdegrund och uppdrag står det att undervisningen ska främja elevers fortsatta kunskapsutveckling och lärande med utgångspunkt i elevernas bakgrund, språk, kunskaper och tidigare erfarenheter. Studiens uppdrag är att ta reda på hur behöriga lärare planerar för de nyanlända eleverna. Planering är nämligen något som inte är synligt utifrån. Det som samhället ser är hur skolorna blir flerspråkiga och att eleverna lär sig svenska. Men samhället ser inte på vilket sätt lärandet sker.

För att få svar på hur planeringen sker i skolor har metoden intervju använts. Intervjufrågorna (se bilaga 2) är skapade utefter vår nyfikenhet om en lärares planering. Frågorna utgår ifrån studiens syfte men då planering är ett så pass stort ämne fick vi göra en begränsning. Begränsningen var att välja olika inriktningar. Inriktningarna är resurser, språkstöd, informations- och kommunikationsteknik (IKT) och filmundervisning. Anledningen till att vi har valt inriktningarna är för att vi ville veta mer om vissa delar som vi sett och utfört under vår verksamhetsförlagda utbildning (VFU).

Syfte

Syftet med studien är att behöriga lärare berättar hur de planerar och genomför sin svenskundervisning med nyanlända elever i sin klass.

Frågeställningar

- Vad för resurser, enligt lärarna, används för de nyanlända eleverna?
- Vad händer, enligt lärarna, i klassrummet inom språkstöd, IKT och filmundervisning i klassrummet?

BAKGRUND

De avsnitt som finns med i bakgrundskapitlet är *forskning kring nyanlända elever, nyanlända elever och skolans ansvar, styrdokument* samt *skolundervisning för nyanlända elever*. Det finns även med *teoretisk utgångspunkt* där Deweys teori, learning by doing, tas upp och exemplifieras med hjälp av annan forskning.

Forskning kring nyanlända elever

Popov och Sturesson (2015) beskriver att i Sverige tar lärare emot nyanlända elever utan att hinna förbereda sig själva eller klassen för det. De tar även emot nyanlända elever som inte har hunnit få någon pedagogisk kartläggning. Om eleverna har gått i skolan i sitt hemland och kan lite om sitt modersmål, har de svårare att lära sig svenska än vad eleverna som inte gått i skolan har. Eleverna har också svårt med grupparbete då de inte är vana vid att be om hjälp eller samarbeta ifrån sin skolgång i hemlandet. Fridlund (2011) beskriver i sin forskning om Sverige att det förekommer mycket tester i det svenska språket och nivågrupperingar sker i elevgrupperna som har svenska som andraspråk. Författaren berättar att lärare som undervisar inom svenska som andraspråk anser sig ha kompetens till att ge alla elever i klassrummet något extra, något som andra lärare inte anser sig ha. Ett motiv till att ha förberedelseklass är att eleverna slipper få höga krav, stökiga klasser eller många elever i samma rum. Eleverna skapar en grupp där det är lugn och ro.

Det finns även forskning från andra länder som handlar om pedagogiska utmaningar. Där av får största delen av studien baseras på internationell forskning från USA och Australien. McBrien (2005) beskriver, i sin forskning om USA, att det i åratal har anlänt nyanlända personer. Mer än hälften av de som har anlänt har varit barn. Barn som behöver utbildning och som är i behov av att få gå i skolan. Barn som har kommit till ett nytt land har ofta varit med om traumatiska situationer, speciellt om de kommit från krig. Att barn får gå i skolan när de kommer till ett nytt land är en rättighet. I USA har skolan varit som en rehabilitering för många nyanlända barn där de har fått hjälp med den sociala och utbildningsmässiga utvecklingen. För många nyanlända personer kan det bli kulturkrockar, det gäller även i skolan. Barn måste anpassa sig till den nya kulturen och den hjälpen får de i skolan. Gibbons (2016) beskriver i sin forskning från USA att det har kommit flyktingbarn till flertalet länder som har börjat i skolan. Eleverna kan ha varit med om traumatiska händelser samt ha fått sin skolgång avbruten i sitt hemland.

McBrien (2005) beskriver att det finns en skillnad på barn som är flyktingar och barn vars föräldrar har valt att flytta. Flyktingbarn och deras föräldrar har flytt från sitt land på grund av krig eller naturkatastrofer. Författaren påpekar att det är viktigt att förstå att familjerna inte har kommit hit frivilligt. Medan barn med föräldrar som kommit hit frivilligt har haft möjlighet att besöka landet innan. Barn som kommer till ett land som flyktingar har ofta varit med om traumatiska situationer och många av barnen har upplevt posttraumatiskt stressyndrom (PTSD). Barnen kan ha sett människor bli dödade och deras minnen kan leva kvar när de kommer till USA. Det är genom skolan de nyanlända barnen får möjlighet att socialisera sig i samhället och lära sig det nya språket samt kulturen. Därför måste lärare och annan skolpersonal vara ett stöd för barnen i skolan. Med stöd menas inte bara att skolan ska hjälpa barnen att lära sig saker utan även hjälpa barnen att känna trygghet. Det är viktigt att skolan låter barnen få läka mentalt och fysiskt efter vad de gått igenom.

Författarna Augousinos, De Heer, Due och Riggs (2015) beskriver i deras forskning från Australien att alla elever kan tycka att det kan vara jobbigt att komma till ett nytt klassrum,

med nya vänner, nya personer och nya rutiner. När det gäller de nyanlända eleverna kommer de att ha svårigheter med språket och kulturen, alltså inte bara nya vänner och personer. Eleverna lär sig lättare i skolan om de har vänner som de kan umgås och prata med. Tryggheten av att ha någon är viktig för de nyanlända eleverna. I Australien får eleverna gå i en förberedelseklass innan de kommer in i den vanliga klassen. När eleverna sedan ska gå över i den vanliga klassen uppstår oro. Eleverna känner att de inte har vänner och är osäkra på sin engelska. De elever som känner någon från klassen sedan tidigare upplever att de har lättare att komma in i klassen. De nyanlända eleverna som inte har vänner med samma kultur eller som kan samma språk har svårare att lyckas i skolan. Enligt eleverna är vänner en viktig faktor för att orka med skolan. Skolpersonal måste tänka på att eleverna går i skolan större delen av dagen och att det är viktigt att de känner att de mår bra.

Gibbons (2016) påpekar att det är viktigt att lärarna förstår att språk kan läras ut på flera sätt och inte bara i klassrummet. De nyanlända eleverna lär sig språket även i naturliga sammanhang som är viktigt att försöka få in i skolundervisningen för att eleverna lättare ska lära sig språket. Författaren skriver att det däremot inte räcker att andraspråkseleverna bara närvarar i klassrummet.

Nyanlända elever och skolans ansvar

Skolverket (2016) beskriver att en nyanländ elev är en elev som innan har varit bosatt i ett annat land men som idag är bosatt i Sverige. Eleven ska ha anlänt nära sin skolstart, alltså vid sju års ålder eller ha anlänt till landet under sin skolgång. Eleven ska även ha ett annat modersmål än svenska. En elev som anlänt till Sverige och ska börja i förskoleklass ses inte som en nyanländ elev. En nyanländ elev är inte heller en elev som har gått i en svensk skola som sedan flyttat till ett annat land och gått i skolan där för att sedan ha återvänt till Sverige. Anses eleven behöva extra stöd har den rätt till det. Det är viktigt att behandla varje elev som kommer till Sverige individuellt för att upptäcka vad den behöver för stöd i skolan.

Skolverket (2016) förklarar att en elev är nyanländ i fyra år efter att den kommit till Sverige. Så länge eleven är nyanländ har den rätt till extra stöd. Om eleven lyckas bra i skolan behöver den inte få extra stöd under tidsperioden. Därför är det viktigt att varje nyanländ elev bedöms individuellt och beroende på vad den kan eller inte kan. Alla elever som är folkbokförda i Sverige har skolplikt och har därmed rätt till utbildning. Elever som inte är folkbokförda i Sverige, till exempel elever som är asylsökande, har ingen skolplikt men har ändå rätt till utbildning.

En nyanländ elev ska i skolan betraktas som vilken elev som helst och följa skollagen. Eleven ska ha samma bestämmelser som andra elever när det gäller skolans värdegrund, kunskapsuppdrag samt elevhälsa. Skolan ska ta hänsyn till elevens behov och utifrån det utforma en bra skolgång. Det finns bestämmelser som gäller för en nyanländ elev. Sådana bestämmelser kan vara att stärka elevens möjlighet att utvecklas kunskapsmässigt och att eleven får möjlighet att lära sig det svenska språket. Det kan handla om att eleven får gå i förberedelseklass eller att eleven får en prioriterad timplan där skolan lägger in mer svenskundervisning för den nyanlända eleven (Skolverket 2016).

En nyanländ elev ska ha samma antal skoltimmar i skolan som övriga elever i samma årskurs. Den nyanlända eleven kan även få utökade undervisningstimmar om det anses behövas. Exempelvis om den behöver mer svenska som andraspråk i sin utbildning. Skolan kan även omfördela de timmar som alla elever har undervisning i så att den nyanlända eleven får mer

svenska som andra språk än de andra eleverna i klassen. Det är rektorns ansvar att se till att eleven får mera svenska som andraspråk om det behövs (Skolverket 2016).

Styrdokument

I Lgr 11 (rev.2016) står det att elever som undervisas i ämnet svenska som andraspråk ska utveckla kunskaper i och om det svenska språket. Eleverna ska ges förutsättningar till att utveckla sitt svenska tal och skriftspråk. De ska även få möjlighet att känna tilltro till sin språkförmåga så att de vågar uttrycka sig i olika sammanhang. Eleverna ska i undervisningen få möjlighet att utveckla det svenska språket för att kommunicera, tänka och lära. De ska även få möjligheter att kommunicera på svenska utifrån deras kunskapsnivå, utan att läraren ställer för tidiga krav på språklig korrekthet.

I Lgr 11 (rev.2016) står det att elever med svenska som andraspråk ska stimuleras till att läsa och skriva svenska. I det centrala innehållet för årskurs ett till tre står det att eleverna ska känna igen svenska bokstäver och dess ljud samt alfabetet och dess ordning. Eleverna ska förstå vardagliga ord och meningar samt göra sig förstådda i det svenska språket.

Lgr 11 (rev.2016) beskriver att undervisningen ska anpassas till varje elevs behov och förutsättningar. Undervisningen ska främja elevernas lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, språk, tidigare erfarenheter och kunskaper.

Skolan ska stimulera elevernas nyfikenhet, kreativitet och självförtroende. Den ska även ge eleverna möjlighet att pröva egna idéer och lösa problem (Lgr 11 rev.2016).

Lgr 11 (rev.2016) beskriver också att skolan ska sträva efter att ge trygghet, vilja och lust att lära.

Lgr 11 (rev.2016) förklarar att skolan ska ansvara för att varje elev ska använda modern teknik som ett verktyg i kommunikation, skapande och lärande.

Skolundervisning för nyanlända elever

I avsnittet finns information om vad litteratur och forskning säger gällande resurser för de nyanlända eleverna samt hur lärare kan bedriva undervisning i klassrummet.

Resurser för de nyanlända eleverna

Persson (2016) anser att det är viktigt att de nyanlända eleverna får bra stöttning i det svenska språket. Det är viktigt att läraren ger eleverna förutsättningar att klara av skolan samt ge eleverna stöd och hjälp. Lärare kan använda sig av olika resurser för att underlätta stöttningen för eleverna. Skolverket (2016) förklarar att lärarna ska försöka anpassa all undervisning så att alla elever får stöd och stimulans. Anpassningen ska även gälla de nyanlända eleverna. Skolan ska ge stöd till eleverna och forma undervisningen så att den passar för alla. Det är viktigt att de nyanlända eleverna får studiehandledning på sitt modersmål för att de lättare ska utvecklas.

Enligt Skolverket (2015) ska skolan använda studiehandledning på elevernas modersmål för att de ska få hjälp att utvecklas kunskapsmässigt. Gibbons (2016) förklarar att det är bäst att andraspråkslärare och klasslärare planerar och genomför undervisningen gemensamt. Skolverket (2015) beskriver att under en effektiv studiehandledning på elevernas modersmål ska eleverna få undervisning både på svenska och på sitt modersmål. Skolan kan använda sig av studiehandledningen på olika sätt. Den kan användas innan en vanlig lektion som en

förberedelse då eleverna kan bygga upp kunskaper först på sitt modersmål och då lättare förstå innehållet på efterliggande lektioner. Eleverna kan även få studiehandledning på lektionen där studiehandelaren hjälper eleverna genom att översätta vissa begrepp på modersmålet. Sedan kan även eleverna få studiehandledning efter lektionen där de får en repetition av innehållet på sitt modersmål. Skolverket (2015) förklarar att alla sätt är bra, men det är viktigt att se vilken metod som passar bäst för eleverna. Skolan kan även kombinera de olika sätten men det är eleverna som ska vara i fokus.

Persson (2016) beskriver att det, enligt henne, är viktigt att de nyanlända eleverna lär sig språket i olika sammanhang och i gemenskap med andra. Harris och O´Mara (2016) bekräftar Perssons tanke genom att berätta att en lärare ska ha bra samspel med de nyanlända eleverna för att läraren ska veta hur det går för dem i skolan. Både inom ämneskunskaper och inom inkludering med de andra eleverna. Skolverket (2016) förklarar att de nyanlända eleverna ska försöka ha en del undervisningstimmar i sin ordinarie klass. Anledningen är för att eleverna ska få vara delaktig i klassen och kunna socialisera sig. Gibbons (2016) berättar att skolor gör på olika sätt när nyanlända elever kommer. Vissa skolor har förberedelseklasser där eleverna får gå i en liten grupp till dess att de blivit säkrare på språket. I en mindre grupp har de lättare att bygga upp förtroende till lärare och andra skolkamrater. På vissa skolor kommer eleverna direkt in i klassen, det är olika från skola till skola. Det som är viktigast är att lärare fokuserar på att de nyanlända eleverna ska lära sig språk och att kunskapsutvecklingen för eleverna sker på ett bra sätt. För att stärka lärarna som har nyanlända elever är det viktigt att andra lärare och annan personal på skolan hjälper varandra och att de byter kunskaper och erfarenheter med varandra (Skolverket 2016).

Språkstöd i klassrummet

Axelsson och Nilsson (2013) beskriver i deras forskning om Sverige att de nyanlända eleverna lär sig att använda det svenska språket genom sociala sammanhang så som skolan och andra gemenskaper som finns i samhället. Eleverna lär sig det svenska språket bättre om de har stöd både inom skolan och inom familjen. Om eleverna känner ångest, frustration och har dålig självkänsla drabbar det språkutvecklingen negativt. Eleverna ska få utvecklas i sitt modersmål samtidigt som de lär sig det nya språket. McBrien (2005) påpekar att det är viktigt att elevernas modersmål inte stannar upp vid lärandet av det nya språket. Eleverna ska ha möjlighet att fortsätta utveckla sitt modersmål.

Persson (2016) anser att grammatik är viktigt för elever med svenska som andraspråk. Med detta menas inte att de yngre eleverna behöver specifika lektioner som handlar om grammatik, utan det är viktigt att läraren använder rätt grammatik när den undervisar.

Persson (2016) förklarar att eleverna inte alltid lär sig ett andraspråk fort. Det är en krävande process som kan ta lång tid för eleverna. För yngre elever kan processen gå snabbare. Det beror på att de yngre eleverna inte behöver använda sig av komplicerade ord i samhället. Hur lång tid det tar för eleverna att lära sig ett andraspråk är väldigt individuellt. Det beror på hur gamla eleverna är när de kommer till Sverige eller om de har någon skolbakgrund, alltså om eleverna tidigare har gått i skolan. Det beror även på hur mycket svenska eleverna möter ute i vardagen och hur aktiva de är på att använda det svenska språket utanför skolan. Om eleverna tidigare har gått i skolan i sitt hemland samt kan läsa och skriva på sitt modersmål går inlärningen av svenska mycket snabbare enligt Persson.

Persson (2016) berättar att det, enligt henne, är viktigt att de nyanlända eleverna får tillfälle i undervisningen att tala och kommunicera. Hon förklarar att det är viktigt att eleverna får

möjlighet att från början jobba med uttal. Uttalet kan tränas genom uppgifter där eleverna ska samtala, diskutera eller berätta olika saker utan att läraren lägger sig i för mycket. Under uppgifterna får eleverna möjlighet att lära sig att vilja tala utan att de hela tiden blir rättade på sina uttal. Det är viktigt, enligt författaren, att eleverna får tala fritt vissa perioder för att de inte ska känna sig tveksamma eller inte våga tala inför andra. Gibbons (2016) beskriver ett moment där eleverna arbetar i små grupper. Eleverna har ingen kunskap kring uppgiften sedan tidigare och börjar med att diskutera i korta termer. Ju längre in i uppgiften som går desto längre meningar och större ordförståelse visar eleverna. Även om eleverna inte använde ett vetenskapligt språk i uppgiften fick de ändå lära sig vetenskap, på sin egen nivå. Det finns vissa tankar bakom uppgiften som kan dras parallellt till tvåspråkig undervisning. Där eleverna helst ska få göra uppgiften först på sitt modersmål och bilda en grund för att sedan få göra den igen på svenska och koppla begreppen till uppgiften.

Gibbons (2016) berättar att en lärare inte ska ställa kontrollfrågor under uppgifter, utan uppmana eleverna att berätta om resultatet med sina egna ord. Det underlättar elevernas språkutveckling. Under redovisningen är det läraren som har stora ämneskunskaper men låter eleverna vara experter genom att lyssna på dem och berätta vad de säger med andra begrepp. Det gör att ju längre redovisningen går desto längre meningar och svårare ord använder eleverna.

Gibbons (2016) beskriver att om eleverna förstår vad någon säger får de personen som en förebild om hur de själva ska använda språket. I ett klassrum brukar det ofta vara väldigt livligt men även om ljudnivån är låg blir det svårt för elever med svenska som andraspråk att uppfatta vad någon säger. Att lyssna och läsa är på några sätt lika. I båda fallen är det viktigare att förstå innebörden i tal och skrift än att själv producera någonting. Författaren tar upp ett exempel där en lärare ska läsa en text samtidigt som en annan lärare läser den. Dock ska den ena läsa i blindo, alltså utefter vad den andra läser ur boken utan att själv titta. Läraren som läser i blindo kommer endast att vara några stavelser efter den andra läraren då den har vetskapen om vad som borde komma efter nästa ord. Skulle den som läser ur boken istället läsa baklänges skulle den lärare som läser i blindo komma långt efter då vetskapen försvinner. Det enda den hör kommer att vara ord som inte har ett sammanhang och därmed inte får någon innebörd. Effektivt lyssnande handlar nämligen om förväntningar och förutsägelser om innehållet som lyssnaren har med sig från start. Lyssnandet är därför en del där inte bara språket spelar roll utan där lyssnaren måste ha med sig kunskaper och erfarenheter för att förstå innebörden.

Det finns två sätt att lyssna. Det finns envägslyssnande och tvåvägslyssnande. Envägslyssnande är när det inte förväntas att lyssnaren svarar verbalt, till exempel på en föreläsning. Tvåvägslyssnande är ett samtal mellan två personer där de lyssnar på varandra och svarar på vad den andra har att säga. Två typer av ämnen som kan behandlas under lyssnandet är vardagsämnen eller faktabaserade ämnen. Svenska som andraspråkselever har lättare att prata samt lyssna på vardagsämnen än faktabaserade ämnen. Anledningen är för att det oftast är mer av ett samtal i vardagsämnen och då lär sig eleverna språket mycket snabbare. Det är dock svårt för svenska som andraspråkselever att prata i telefon om vardagsämnen då de inte kan se den andra personen och på så vis tolka vad den säger genom kroppsspråk och egna erfarenheter. Det som också är svårt för eleverna att förstå är i klassrummet med faktabaserat lyssnande. Till exempel när läraren står och pratar om ett ämne med ett skolspråk som eleven inte har med sig sedan tidigare (Gibbons 2016).

Augousios et al. (2015) skriver att det är viktigt att lärarna i skolorna tar hänsyn till de nyanlända eleverna när de har undervisning. Lärarna kan lätt använda ord som är för svåra för de nyanlända eleverna, men som de tycker är bra för de elever som är födda i Australien. Därför är det viktigt att lärarna förenklar ord och är tydliga i undervisningen så att alla elever inkluderas. Gibbons (2016) påpekar att något som är viktigt i ett klassrum, speciellt med svenska som andraspråkselever, är att lära dem att det är okej att fråga när de inte förstår. Speciellt om det är nyanlända elever. Eleverna ska inte behöva vänja sig att inte förstå i ett klassrum.

Unga elever brukar ha lätt för sig att lära sig nya språk, kunna urskilja ljud och träna uttal. Många svenska som andraspråkselever brukar inom en snar framtid börja låta som en förstaspråkselev. När elevernas brytning försvinner kan läraren uppfatta det som att eleverna har kommit längre i sin språkutveckling än vad de egentligen har (Gibbons 2016). Eleverna behöver undervisning i språket samt andra ämnen för att lära sig ett kunskapsrelaterat språk, alltså ett skolspråk (Gibbons 2016).

IKT i klassrummet

Texten ovan utläses som att lärare och resurser är språkstöd i klassrummet. Även IKT och filmundervisning är ett språkstöd som används i klassrummet. Skolverket (2013) berättar att fler skolor har tillgång till olika sorters IKT exempelvis surfplattor och smartboards. Användningen av IKT är inte stor då utrustningen kan krångla och lärare inte har kompetens nog för det. Med andra ord kan lärare inte lära ut användning av IKT till eleverna då de själva inte vet hur de ska använda utrustningen. Exempelvis vet inte lärare hur smartboard eller surfplattor fungerar och behöver därmed kompetensutveckling innan det kan användas i klassrummet. Harris och O´Mara (2016) beskriver i deras studie från Australien att lärare har försökt att använda digitala verktyg i alla ämnen. Användandet av digitala verktyg har lett till att eleverna lär sig och övar på språk men kan även visa sina kunskaper med hjälp av sina tidigare erfarenheter. Författarna berättar att det är bra att läraren använder digitala verktyg i undervisningen då eleverna får en chans att skapa ett innehåll i kursen med hjälp av appar och andra hjälpmedel på flertalet språk.

Persson (2016) och Basaran (2016) skriver att de nyanlända eleverna lär sig svenska genom att självständigt jobba med appar på Ipads. Författarna förklarar att det finns mängder av appar och program där de nyanlända eleverna kan få höra bokstäver och ord samt där de även kan se dem på skärmen. Basaran (2016) beskriver att hon använder sig av olika appar där de nyanlända eleverna kan lära sig olika ljud och bokstäver. Eleverna får, i apparna, lyssna på de olika ljuden samt lyssna på flertalet svenska ord. Det finns även appar med bilder, där eleverna ska koppla ord till bild. Det finns också appar där eleverna får lyssna på olika böcker som är inlästa vilket gör att de nyanlända eleverna kan lära sig läsa. Det finns program där eleverna själva kan läsa in olika berättelser. Apparna ser författaren som ett stöd till de nyanlända eleverna och det används av henne som ett komplement till den övriga undervisningen. Persson (2016) anser att de nyanlända eleverna lär sig genom att härma vad de hör. Genom att eleverna härmar vad de hör får de öva på att uttala orden och det blir då en effektiv inlärning. Både Persson (2016) och Basaran (2016) anser att de nyanlända eleverna lär sig det svenska språket lättare genom användning av olika appar.

Basaran (2016) anser att digitala verktyg kan användas som vilka resurser som helst eller för att komplettera den vanliga undervisningen i klassrummet. Harris och O'Mara (2016) beskriver att alla elever lär sig bäst på olika vis, även inom digitala verktyg. Deras rekommendation är att arbeta med digitala verktyg med de nyanlända eleverna. Persson

(2016) berättar att lärare kan använda sig av resurser för att underlätta undervisningen för de nyanlända eleverna. Det kan handla om resurser så som digitala verktyg samt andra lärare som hjälper eleverna då den ordinarie lärare inte räcker till för alla eleverna i klassen. Basaran (2016) beskriver att de digitala verktygen är som ett hjälpmedel i undervisningen för de nyanlända eleverna. Hon anser att det är bra att kunna visa bilder och filmer. Enligt henne utvecklar de nyanlända eleverna sin svenska genom att lyssna och se på filmer samt genom att se olika bilder och tolka dessa. Hon berättar att det är viktigt med digitala verktyg för att lättare lära de nyanlända eleverna det svenska språket. Persson (2016) förklarar att lärare kan stötta de nyanlända eleverna genom att vara tydlig i undervisningen och genom att visa bilder eller föremål på det läraren berättar om. Den visuella stöttningen anser författaren vara viktigt, då eleverna konkret kan se vad läraren undervisar och pratar om. I England har de gjort forskning kring ungdomar som lär sig genom att titta på utbildningsfilmer. Det visar sig att flera elever lär sig lättare genom att titta på film (Michel, Roberts & Schneider 2007). Författarna skriver att genom att titta på film stimuleras elevernas olika sinnen och ett intresse väcks. Det kan vara bra att visa en film när läraren till exempel ska starta ett nytt ämne. Speciellt om läraren inte har tillgång till extra stöd genom studiehandledning.

Basaran (2016) beskriver att hon i sin undervisning använder sig av projektorn. Då kan eleverna se vad hon visar och de kan följa med bättre i undervisningen. Hon beskriver att tavlan blev en samlingspunkt i klassrummet. Basaran (2016) berättar att hon använder sig av dokumentkameran där eleverna kan se allt på tavlan. Dokumentkameran är kopplad till projektorn och gör att allt hon visar under kameran kan eleverna se stort på tavlan. Författaren berättar att genom användandet av dokumentkameran hade eleverna lättare att följa med i undervisningen. Hon förklarar att när läraren läser en bok, kan den läsa under dokumentkameran vilket gör att eleverna kan följa med i texten eller bara se bilderna som finns i boken. Enligt henne underlättar dokumentkameran för de nyanlända eleverna.

Teoretisk utgångspunkt

I det kommande avsnittet tas Deweys teori *Learning by doing* upp. I skolan ska eleverna få möjlighet att utveckla sina kunskaper genom att utföra uppgifter. När uppgifterna genomförs kan eleverna få hjälp och stöd av lärarna. När eleverna får stöd i klassrummet kallas det för scaffolding. En metod som används inom scaffolding är cirkelmodellen, där eleverna stöttas inom skrivning.

Dewey – Learning by doing

Att människor runt om i världen åker till andra länder är något som sker kontinuerligt. Tack vare att länder får nya besökare har skolor öppnat sig för en bredare miljö. Med de nya människorna kommer olika raser, olika religioner och olika sätt att bete sig på. Då barnen infinner sig på andra platser än bara i skolan kan de bli förvirrade av alla sätt att bete sig på. I hemmet beter de sig på ett sätt medan i mataffären ska de bete sig på ett annat. Det blir då skolans uppgift att göra skolmiljön till en trygg plats för alla barn att leka på och fånga upp nya kunskaper då de inte har den möjligheten annars (Dewey 1999).

Dewey förklarar att det är bra om lärarna tar reda på vad eleverna har för intresse. Lärarna kan utforma undervisningen utifrån elevernas intresse. Författaren beskriver att elevernas intresse kan ge lärarna en syn på vad eleverna har för kunskaper och läraren kan utifrån intressena skapa undervisning. Utbildning gör att eleverna utvecklas kunskapsmässigt men även socialt. Skolan ska hjälpa eleverna att bli sociala och utvecklas. Därför är det viktigt att inte glömma den sociala biten och att eleverna får möjlighet att vara sociala i skolan (Dewey 1980).

Språket är väldigt viktigt när en person får kunskap. Språket hjälper till att få kunskapen att passera från en person till en annan. Språket kan jämföras som att en person framför en idé från dess tankar till en annan persons tankar genom ljud till dess öra. Den andra personen tar sedan ljudet och tänker genom det. Att berätta om sin idé är som att ge bort sin mössa. En person tar av sig mössan och ger den till en annan person som tar på sig den. Då börjar personen tänka igenom mössans innehåll och får en kunskap kring vad mössan sagt. För att kunna använda språket på rätt sätt måste båda parter förstå varandra. Om den ena säger ”flytta dig till höger” och den andra förstår det som ”till vänster” kan de inte fortsätta sin aktivitet ihop då de gör två olika saker. Personerna måste då antingen öva på att förstå de olika språken eller välja att gå skilda vägar (Dewey 1999).

Dewey (1999) beskriver att det skrivna språket är ett svårt språk. Det är ett språk som äldre generationer har använt för att beskriva hur det var på deras tid. Det är alltså ett språk som kan berätta och förklara delar som kan vara främmande i vardagen. Skolan kallas för ett organ som hjälper till att förenkla situationer i den sociala miljön. Skolan väljer ut funktioner som gör att eleverna kan få till sig kunskap. Den fortsätter sedan att göra uppgifter svårare för att eleverna ska utveckla sina kunskaper, inte enbart bära på dem. Axelsson och Nilsson (2013) beskriver att eleverna ska utveckla läs- och skrivutveckling i både svenska och i sitt modersmål. Författarna påpekar även att lärarna ska ge eleverna scaffolding och hjälpa dem i rätt riktigt. Persson (2016) beskriver cirkelmodellen som är en form av scaffolding. Hon tycker att cirkelmodellen är en pedagogisk metod som gynnar de nyanlända eleverna. Metoden är en bra stöttning för de nyanlända eleverna men även för andra elever. Den bygger på att ge eleverna stöttning i skrivandet. De finns fyra olika faser i cirkelmodellen. Faserna är att bygga upp fältet, att läsa texter, att skriva gemensam text och sist, att skriva en egen text. Eleverna får under processen mycket stöttning till att försöka skriva egna texter.

Dewey (1980) berättar genom att människor utför olika moment förstår de hur saker fungerar. För att eleverna lättare ska lära sig behöver de även arbeta praktiskt. Dewey beskriver att om skolan skulle ha med praktisk undervisning i klassrummet, skulle det leda till att skolan blev mer fyllt av kultur och det hade blivit roligare för eleverna att lära sig. Praktiska aktiviteter behövs för att eleverna ska utvecklas socialt och för att förstå vad en uppgift innehåller. Gibbons (2016) beskriver att låta eleverna arbeta med en uppgift i grupp, redovisa med stöd från läraren samt självständigt skriva i loggboken kallas för cirkelmodellen som illustrerar värdet av learning by doing. Speciellt för andraspråkselever där en praktisk övning bidrar till att språket blir begripligt. Det visar också att samtal mellan lärare och elever ger ett lärande i språkutvecklingen. Genom övningar kan eleverna med svenska som andraspråk lära sig svenska genom att praktiskt få utöva de kunskaper de har med sig från början.

Dewey (1999) förklarar att personer lär genom att vara med om händelser. Om ett barn blir bränt av elden får den respekt eller rädsla till just eld. En förälder kan därmed använda det som en lärdom för barnet. Om föräldern inte vill att barnet ska röra en leksak kan den visa eld varje gång barnet vill röra leksaken. Då förknippar barnet leksaken med att det gör ont och slutar därmed leka med den. Att lära genom rädsla är inte ett dugg likt som att lära genom pedagogisk undervisning. Barnet kan skapa en ilska mot leksaken eller till alla leksaker inom samma modell. Samma ilska kan bestå även om barnet glömmer av att den en gång fått ont av elden och istället skapar andra argument till varför leksaken är dålig. Ibland kan ett miljöbyte vara lösningen på den ilska barnet har. Dock fungerar det inte alltid, för att om barnet har vant sig vid att ”ducka för det onda” så gör den det automatiskt även om det onda inte längre finns. Vi måste då hitta ett sätt att träna bort duckandet med hjälp av utbildning.

METOD

Under metodkapitlet finns information om vilken metod som vi valt för studien samt vilket urval vi gjort för att få svar på vårt syfte och våra frågeställningar. Läsaren finner också hur vi genomfört studien. Genomförandet är uppdelat i avsnitten pilotstudie, genomförande samt bortfall. Kapitlet tar även upp de etiska kraven som vi följt under metodens gång samt en analysdel där vi har förklarat hur vi analyserat resultatet.

Val av metod

Fejes och Thornberg (2009) förklarar att kvantitativ forskning innebär att forskaren använder sig av sifferdata och andra statistiska metoder för att analysera resultatet. Den kvalitativa forskningen består däremot av språkliga utsagor som till exempel observationer, inspelningar av vardagsspråk, fältanteckningar och intervjuer som inte analyseras genom statistiska metoder. Författarna beskriver även kvalitativ forskning som en metod som beskriver verkligheten genom orddata och inte genom sifferdata. Björkdahl Ordell (2007) beskriver att om forskaren är nyfiken på att ta reda på hur någon upplever eller uppfattar något är den inne på kvalitativ metod. Här passar det att använda intervju som metod.

Syftet med studien är att behöriga lärare berättar hur de planerar och genomför sin svenskundervisning med nyanlända elever i sin klass. Vi har valt den kvalitativa metoden med intervju som redskap för att, på kort tid, få reda på mycket information om syftet. Vi har även valt metoden för att vårt syfte inte kan mätas i siffror. Kihlström (2012) beskriver att personen som intervjuar inte vet svaret på frågan som ställs utan får reda på svaret ifrån den person som intervjuas. Lantz (2013) beskriver att i den riktade intervjun beskriver den tillfrågade sin bild av verkligheten. Intervjuarens följsamhet gör det möjligt att förstå på vilket sätt den sociala verkligheten är konstruerad, samt hur respondenten ser på den. I en öppen intervju ställs frågor om hur något är. Intervjuaren har möjlighet att fånga en persons uppfattning och upplevelser av betydelsefulla kvalitéter. Intervjupersonerna kan ge flera definitioner och svaren kan bli olika.

Vi har valt att skriva öppna intervjufrågor om vissa delar inom ämnet planering. Vi försökte skapa öppna frågor för att de inte skulle vara riktade åt ett svar. Vi ville att lärarna skulle svara utefter sina egna erfarenheter, inte vad forskningen säger.

Urval

Vi har valt att tillfråga sex behöriga lärare från två mångkulturella skolor i Västra Götalands län om de vill medverka i en intervju om hur de planerar sin undervisning. Alla lärare undervisar i grundskolans tidigare år, årskurs ett till tre. De lärare som medverkade på intervjuerna var sedan tidigare kända utav oss och ville delta för att hjälpa oss i forskningssyfte. Anledningen till att vi valt två skolor är för att få två perspektiv inom samma syfte då vi vet att alla skolor arbetar olika. Skolorna är relevanta till studiens syfte eftersom alla lärare har minst en nyanländ elev i sin klass. Som mest har en berörd lärare fem nyanlända elever.

Pilotstudie

För att få en klarhet om intervjufrågorna var relevanta för studiens syfte genomfördes en pilotstudie. En behörig lärare som har en personlig relation till en av oss var testperson. Testpersonen arbetar på en utav de berörda skolorna men var inte en utav lärarna som skulle intervjuas. Personen läste studiens syfte samt frågeställningar och tittade sedan på

intervjufrågorna. Personen läste igenom frågorna men svarade aldrig på dem mer än för sig själv. Personen gav ett godkännande utan några synpunkter. Intervjufrågorna var relevanta för forskningssyftet. Kihlström (2007) beskriver att genom en pilotstudie kan eventuella problem undvikas och se till att intervjufrågorna är relevanta för studiens syfte.

Genomförande

I avsnittet har vi valt att benämna de två skolorna som skola A och skola B.

Det första vi gjorde var att skriva ett missivbrev. I missivbrevet hade vi med de etiska kraven samt en förklaring till vad vi skulle göra och vad vi ville ha ut av intervjuerna (se bilaga 1). Vi skrev även intervjufrågorna samma vecka. Missivbrevet och intervjufrågorna skickades ut till alla berörda lärare i god tid innan intervjuerna skulle genomföras för att lärarna skulle hinna förbereda sig i en lugn takt. De fick en chans att förbereda sig inför intervjun på grund av att vi ville ta så lite av deras arbetstid som möjligt.

När tidsramen för intervjuerna var igång hade vi två intervjuer, på skola A, under en vecka och de tre andra intervjuerna, på skola B, veckan därpå. Vi intervjuade var sin lärare på skola A, var sin lärare på skola B samt hade en intervju ihop på den sistnämnda skolan. Under den intervjun var det en utav oss som intervjuade och den andra observerade. Intervjuerna genomfördes i de berörda lärarnas klassrum eller i klassrummens grupprum. Alla intervjuer spelades in med ett godkännande från lärarna. Under intervjuerna fördes även anteckningar utifall elektroniken skulle krångla under intervjun eller under transkriberingen. Anteckningarna var i form av punkter då vi fokuserade mer på att visa läraren att vi lyssnade när den svarade på frågorna istället för att titta ner i pappret för att anteckna. När alla intervjuer blivit genomförda har de transkriberats och analyserats för att ha med i studien.

Bortfall

Från början skulle sex behöriga lärare intervjuas men det blev till slut endast fem stycken. Anledningen var för att en av lärarna inte kunde medverka på en intervju under den tidsramen som vi hade satt ut. Vi ser inget problem med att ha en intervju mindre då vi har fått den information vi behöver från de andra fem lärarna.

Etik

Informationskravet innebär att forskaren ska informera alla som är berörda om vad syftet med studien är. Informationen ska ges både skriftligt och muntligt så att de berörda personerna förstår vad syftet är. I informationen ska det även stå att det är frivilligt att vara med i studien och att det är möjligt att när som helst avbryta sin medverkan. Det ska även framgå att den information som insamlats endast är till för forskningssyfte och inte kommer spridas vidare (Vetenskapsrådet 2002).

Samtyckekravet innebär att varje person har rätt till att bestämma om de vill medverka i studien eller inte. Är personen minderårig ska även vårdnadshavaren godkänna om personen får eller inte får delta. Det är viktigt att förklara för deltagaren att den har rätt att när som helst avbryta sin medverkan (Vetenskapsrådet 2002).

Innan intervjuerna genomfördes fick de berörda lärarna ett missivbrev. Missivbrevet innehöll syfte för undersökningen, att det var frivilligt för lärarna att delta och att de kunde avbryta sin medverkan när som helst. Brevet innehöll också att det inte kommer att framgå vilka skolor

eller lärare som medverkat i studien. De berörda lärarna fick även samma information på plats innan intervjuerna genomfördes.

Konfidentialitetskravet innebär att de som deltar i studien ska vara anonyma. I studien ska det inte framgå var den är gjord utan forskaren ska använda sig av fiktiva namn där deltagarna inte går att identifiera. Det är viktigt att känsliga uppgifter, så som namn på deltagare och skolor, inte kommer ut (Vetenskapsrådet 2002). I studien framgick det inte vilka skolor som studien genomförts på. Skolorna har benämnts som skola A och skola B. Lärarna har benämnts med fiktiva namn.

Nyttjandekravet innebär att studien endast får användas som forskningsprojekt och inget annat. Studien får inte utlämnas i kommersiellt bruk och det är viktigt att det framgår till deltagarna vad studien är till för (Vetenskapsrådet 2002). I missivbrevet som skickades ut samt i den information som gavs ut muntligt innan intervjuerna genomfördes, framgick att intervjuerna endast kommer att användas som forskningsprojekt.

Tillförlitlighet och giltighet

Kihlström (2007) beskriver att giltigheten ökar om någon vetenskaplig skolad person tittar över undersökningsinstrumenten och i vissa fall kommer med förslag till förbättringar. Det kan gälla vid intervjufrågor, observationsmetodik eller enkätkonstruktion och kallas för innehållsvaliditet. Vi skickade intervjufrågorna till en testperson samt vår handledare för att få förslag på förbättringar. Testpersonen var nöjd med frågorna medan handledaren gav synpunkter. Vi gjorde ändringar i intervjufrågorna och sedan blev de godkända.

För att förbättra reliabiliteten kan en intervju spelas in för att personen som intervjuar ska få med allt som sägs i intervjun. När svaren endast skrivs ner på papper är det mycket som går vid sidan om. Det kan även hända att intervjuaren skriver ner ett svar som den redan har tolkat och inte vad som egentligen sades i rummet (Kihlström 2007). Alla fem intervjuer spelades in och transkriberades. Transkriberingen användes sedan för att skriva resultatet.

För att förtydliga svaren i studien brukar forskare använda sig av citat ifrån intervjuerna. Det som blir viktigt i den aspekten är att inte endast ta välformulerade svar ifrån intervjupersoner utan även ta svar ifrån de mer tystlåtna av de intervjuade (Kihlström 2007). Vi har tagit med citat ifrån alla berörda lärare. Alla lärare hade inte hunnit förbereda sig inför intervjun vilket gjorde att dem inte gav lika avancerade svar som de som hunnit förbereda sig.

Kihlström (2007) beskriver att vid en intervju ökar reliabiliteten om det är två personer, bortsett från den som blir intervjuad, i rummet. En utav personerna intervjuar och den andra personen observerar lärarens kroppsspråk och dylikt. Intervjumetoden måste dock diskuteras från fall till fall då personen som blir intervjuad kan känna sig obekväm med två personer närvarande. Vi har testat intervjumetoden på en utav intervjuerna där läraren godkände att vi var två personer närvarande. I momentet framgick det för observatören att det verkade som att läraren var obekväm i situationen. Dock sa läraren själv från start att hon inte var förberedd på frågorna vilket vi tror kan ha skapat den obekväma situationen.

De lärare som deltog i intervjun var sedan tidigare kända utav av oss. Vi tror inte att kännedomen har skapat negativ energi utan istället skapat en trygghet i rummet. Det kan ha gjort tillförlitligheten större.

Analys/bearbetning

För att analysera resultatet gjorde vi en transkribering på alla intervjuer. Back och Berterö (2015) beskriver att en intervju ska transkriberas ordagrant för att få ut all information som intervjun gav. Efter transkriberingen kan forskaren börja analysera intervjun och därefter använda informationen som den får ut i dess studie. Vi tyckte att det var tidskrävande att transkribera men det gav oss mycket då intervjun blev lättare att analysera. Transkriberingen gjorde att vi kunde ha med citat för att förtydliga samt underlätta vårt arbete med att skriva resultatet.

Malmqvist (2007) förklarar att det underlättar om forskaren färgmarkerar de mönster som den hittar i transkriberingarna. Anledningen är för att forskaren tydligare kan se mönster som bildas för dess forskning. Vår transkribering delades upp efter intervjufrågorna med hjälp av färgmarkeringar i transkriberingen. Vi delade sedan upp resultatet efter våra intervjufrågor då vi trodde att det skulle bli en lätt struktur att följa. När vi skrev resultatet utgick vi från vilken följd vi ställt frågorna så att det bara var att titta på bilagan för att se vilken fråga som ställts. Ordningen i resultatet blev sedan ändrat för att få en mer följsam struktur. Först skrev vi utifrån de båda skolorna men då vi inte skulle jämföra dem gjorde vi valet att skriva alla intervjuer som en helhet. Vi har valt ut det viktigaste från alla intervjuer och använde det som citat för att tydliggöra vad lärarna hade tagit upp. Vi har valt att lägga ordningen på vad lärare säger likadant i alla avsnitt. Alla berörda lärare benämns med fiktiva namn.

.

RESULTAT

I det här kapitlet kommer läsaren att få reda på studiens resultat. Kapitlet presenterar hur lärare ser på resurser, språkstöd, IKT och filmundervisning.

Tillgång till resurser

En fråga som rörde ämnet resurser handlade om lärares bakgrund, med andra ord deras utbildning. Svaren på frågan visade att Lina, Anna, Moa och Pia fick med sig några poäng svenska som andraspråk i sin lärarutbildning. De har dock inte gått en enskild svenska som andraspråk utbildning. De ser därför inte sig själva som behöriga inom ämnet.

Erika har däremot gått en enskild utbildning inom svenska som andraspråk på 60 högskolepoäng och ser därmed sig själv som behörig inom ämnet.

> Så att jag har ganska mycket erfarenhet också innan jag läste men jag kände ändå att min kompetens räckte inte. […] barnen är på så olika nivåer så att jag kände, nej det är någonting som jag ska satsa på och det gjorde jag faktiskt och blev klar förra året.

Vid en fråga om lärare har tillgång till resurser och hur lärarna får med det i sin planering blev svaren att Moa inte planerar för de nyanlända eleverna då de har en resurslärare som är svenska som andraspråkslärare. Resursläraren har de nyanlända eleverna mestadels av dagen, vilket gör att Moa planerar undervisningen för sin egen klass men låter resursläraren planera för dess egen undervisning. De har ingen planering ihop utan kan berätta vad de jobbar med för varandra i korridoren. De nyanlända eleverna har studiehandledningstid en till två gånger i veckan och är då i ett eget rum. Moa planerar inte med studiehandledarna utan pratar lite med dem innan lektionen om vad klassen gör på kommande lektion.

Lina svarar att de nyanlända eleverna i hennes klass går till en resurslärare som är svenska som andraspråkslärare. Där arbetar de med material som lärarna tillsammans har plockat fram. De nyanlända eleverna går i förberedelsegrupp mestadels av dagarna och ju bättre svenska de kan desto mer tid tillbringar de med deras klass.

> Och allt eftersom de kan mer så slussas de in någon timma mer, också nästa månad så tar vi två timmar och så vidare. Så att de kommer in mer och mer i klassen.

Lina berättar att eleverna är så pass små att de lär sig språk väldigt fort. Dock kan det vara farligt som lärare att tro att eleverna förstår vad en lärare säger. Eleverna kan nämligen ibland tala vardagsspråket men har svårt att förstå skolspråket.

> Så att ibland tror man att de kan mer än vad de egentligen kan. Om man ser till skolsituationen därför att de pratar så pass bra.

Anna svarar på frågan om resurser att hon har en elev som går i förberedelsegrupp tre till fyra gånger i veckan och hon har även en studiehandledare till eleven. Läraren för förberedelsegruppen är med och planerar lektionerna. Det gör att båda två har vetskap om vad den andre gör. Anna har mailkontakt med studiehandledarna så att de får reda på vad eleven ska jobba med. Anna vill att eleven ska arbeta mycket muntligt i förberedelsegruppen då hon anser att färdighetsträning kan eleven få göra i klassrummet med dess klass. Den nyanlända eleven i klassen får enskild träning med en annan lärare i arbetslaget, där de går genom elevens läsläxa.

Erika svarar att hennes nyanlända elever går i förberedelsegrupp samt att de får studiehandledning. Studiehandledarna, inom arabiska och somaliska, finns på skolan vilket gör att de elever med de två språken som modersmål får många timmar studiehandledning. De beställer även studiehandledare för andra språk men de får komma till skolan från språkenheten. De eleverna får inte lika många timmar studiehandledning. Erika har även en resurslärare som kommer in i klassen.

> Även andra lärare som kommer in som resurser. Så jag känner faktiskt att vi har ganska gott om resurser om det fördelas på ett bra sätt.

Erika berättar att hon oftast planerar sin undervisning själv. Hon berättar att hon har god kontakt med studiehandledarna så att alla vet vad som ska hända. De handledare som arbetar på skolan får planeringen i papperformat medan handledarna som kommer från språkenheten får planeringen via mail.

Pia testade forskning som skolverket kommit fram till. Det var att ha med studiehandledarna i klassrummet istället för att låta eleverna gå iväg. Hon berättar att hon trodde att det skulle bli rörigt men gav det en chans.

> Då hade jag studiestöd på somaliska, studiestöd på thailändska, studiestöd på arabiska, studiestöd på urdu. Och en elevassistent och jag. Och de var inget bra för någon.

Pia förklarar att inför en sådan lektion måste läraren planera ordentligt för att kunna utnyttja varje liten del av lektionen. Alltså att använda studiehandledarna när det blir svåra ord eller när en uppgift ska genomföras. Men hon insåg att det bara blev rörigt då det var för många språk och vuxna i klassrummet samtidigt. Hon har dock fortsatt med momentet men gjort det mindre genom att ibland endast ha en studiehandledare i klassrummet.

Pia berättar att hon skickar planeringen till studiehandledarna via mail. Eleverna får tillsammans med studiehandledaren jobba med vad klassen ska jobba med lektionen efter. På så vis får eleven gå genom lektionen på sitt språk och på svenska med klassen lektionen efter. De nyanlända eleverna får även gå till en förberedelsegrupp för att jobba med uppgifter de inte hunnit göra färdigt i klassrummet.

> Men det här kräver väldig mycket av mig som lärare också. För det gäller enskild planering så då ska man planera till varje enskild elev för en annan lärare.

Pia berättar att hon planerar med läraren i förberedelsegruppen en gång per vecka. Annars planerar hon allt själv, även vad studiehandledarna ska göra med de nyanlända eleverna. Pia berättar att hon måste ta fram material och ha en väl utformad planering för att eleven ska få ut så mycket som möjligt ifrån studiehandledningstillfället.

Sammanfattning

I den ena skolan går alla nyanlända elever till en resurslärare som har svenska som andraspråks utbildning. Eleverna tillbringar mestadels av dagen hos henne. De befinner sig i sin klass cirka 40 minuter om dagen. Eleverna slussas in mer och mer ju bättre svenska de kan. I den andra skolan tillbringar de nyanlända eleverna den mesta tiden ute i sin vanliga klass. De får stöd ifrån studiehandledare samt får gå i en förberedelsegrupp några timmar i veckan. De berörda lärarna i båda skolorna planerar mestadels sin undervisning själva.

Språkstöd i klassrummet

Vid en fråga som handlade om grammatik svarade Moa att hon inte tycker att grammatiken är jätteviktig för de nyanlända eleverna. Hon fokuserar mer på att eleverna ska kunna föra sig i klassrummet och kunna ordförståelse. Med andra ord förstå vad de andra i rummet säger. Moa berättar att hon tycker att grammatiken är något som de nyanlända eleverna kan utveckla senare. I den skriftliga grammatiken är ordens ändelser och böjningar viktiga men Moa lägger ingen större vikt på det i lågstadiet.

> Grejen är att, först tycker jag inte att det är jätteviktigt med grammatiken nu i början, precis när de kommer. Utan mitt mål är att de ska lära sig hej, jag heter... alltså kunna föra sig i klassrummet.

Lina svarar att hon tycker att grammatik är viktigt i grundskolans tidigare år. Hon rättar eleverna när de muntligt använder fel ordföljd. Lina berättar att barnen är så pass små att de har goda chanser till att lära sig grammatik genom att tala sig till det. All grammatik anser hon dock är viktig inför deras framtida skolgång. Lina berättar att hon anser att hennes grammatik är jätteviktig för att kunna lära ut. Dock har hon inte samma press på sig att själv kunna grammatiken som en högstadielärare borde ha. Med tanke på att eleverna i lågstadiet använder ett lättare språk än vad eleverna i högre åldrar gör.

> Jag försöker upprepa vad de säger […]. Om de säger en hus så säger jag någonting alltså, du menar ett hus då, så att de ska få höra detta.

Annas första spontana tanke på frågan är ordföljder. Hon berättar att hon inte rättar elevernas grammatik när de skriver. Men när eleverna uttrycker sig, med fel ordföljd muntligt, rättar hon dem genom att säga rätt ordföljd samt tar med rätt ändelser. Anna berättar att när hon planerar en svensklektion där fokus ska ligga på till exempel ändelser, tänker hon mycket på hur det är grammatiskt korrekt. Dock när hon har en annan svensklektion där fokus inte ligger på grammatiken i sig så är grammatiken inte lika relevant.

Erika svarar att hon anser att elevernas fokus borde ligga på att lära sig bokstäverna, läsa och skriva. Det är viktigt att eleverna i första hand får lära sig språket och inte att läraren lägger sig i grammatiken.

> Utan det är viktigt att de får lära sig språket, få höra ord och få lära sig läsa och skriva.

Erika berättar att eleverna kan vara bra på att tala svenska men hon funderar på om deras förståelse kring vad de hör är på samma nivå.

> Och ibland är det självklara saker som du tänker att det här kan de, och det visar sig att de inte har förstått alls eller kan inte.

Erika ser sin egen grammatik som viktig. Dock använder hon inte den nivån hennes grammatik befinner sig på, i klassrummet. Exempelvis kan hon böja verb på rätt sätt men rättar inte elevernas verbfel. Erika berättar att det inte är relevant för svenska som andraspråkselever i den åldern. Istället fokuserar hon på små aspekter som kommer att hjälpa eleverna när de blir äldre.

Pia svarar på samma fråga att hon tycker att grammatik är jätteviktigt. Hon berättar att det är viktigt som lärare att ha rätt ordföljd i det talande språket. Men även senare i skrift och läsning.

> Äh, grammatiken är viktigt och det jobbar man med hela tiden i olika former.

Pia berättar att hon har grammatiken i åtanke under sin planering, både för de nyanlända eleverna men även för de elever som är svaga i det svenska språket. Hon tänker på grammatiken när hon planerar alla ämnen då exempelvis matematik har problemlösning med textfrågor som eleverna jobbar med. Pia berättar även att nyanlända elever kan få problem med läsningen då de kan ha ursprung där de läser från höger till vänster.

> Vi får alltid tänka på hur de tänker, hur funderar de och hur, sen då måste vi förklara hur vårt språk är uppbyggt. […] Men ja, alltid måste du tänka på det. Och speciellt i SO och NO. Nä inte speciellt. Alla ämnen är lika viktiga faktiskt för det är lika svårt för dem i allihopa ämnena.

Pia berättar att hon inte tänkte mycket på vikten av grammatik i början av sin yrkeskarriär. Dock har hon ändrat åsikt under åren som gått. Hon poängterar att läraren borde fråga eleverna hur meningar byggs upp på deras språk för att lättare kunna se vart felet blir i svenskan. Vissa elever har lätt att se skillnaden på språken medan för andra klickar det inte och då måste läraren vara tydlig och beskriva skillnaderna i språken.

Sammanfattning

De flesta av de berörda lärarna petar inte i skriften utan rättar eleverna muntligt. De anser att läraren i sig ska kunna god grammatik både muntligt och skriftligt, men de lägger ingen större vikt på elevernas skriftliga grammatik. Det är en lärare som utmärker sig genom att anse att grammatiken är viktig i alla aspekter och i alla ämnen.

Användning av IKT i klassrummet

Vid frågan om användning av IKT svarade Moa att hon är ny inom området. Hon använder det därmed inte så mycket då hon inte känner sig bekväm med det. Eleverna får dock skriva uppgifter i svenskan på Ipads då de får hjälp med rättstavning och dylikt av programmen i Ipaden. Moa använder ibland projektorn till att läsa en text med eleverna för att alla ska kunna följa med i den.

Lina förklarar att hon använder Ipad som ett stöd för de nyanlända eleverna. När det blir svårt för dem att följa med på uppgifter i klassen får de istället sitta med appar på Ipad och öva på vad de behöver jobba med. Svenska som andraspråksläraren i lågstadiet har skapat appar via en hemsida som de nyanlända eleverna får jobba med.

> Där handlar det mycket om ord och bilder där de ska sätta ord, de ska skriva, de ska dra streck och så vidare. Och väldigt mycket att lyssna.

Apparna är till för att eleverna ska lära sig svenska. Lina berättar att hon använder apparna mycket när hon har de nyanlända eleverna i klassen då undervisningen blir för svår. Apparna innehåller även inlästa böcker som eleverna får lyssna på och som det finns frågor till. Om eleverna kan skriva ska de skriva svaren annars behöver de bara fundera kring frågorna.

Anna svarar att hon använder sig av dokumentkameran väldigt mycket i klassrummet. Hon arbetar med cirkelmodellen i svenskan. Det gör att hon modellerar mycket för eleverna, visar vad de ska göra så att de har lättare att förstå uppgiften. Anna berättar att hon gärna velat arbeta mer med Ipads men då eleverna inte har en till en Ipads blir det svårt.

> Jag hade väl önskat att vi också var en skola med en till en med Ipads. […] Det hade varit så mycket lättare och man hade kunnat göra så mycket mer om varje elev hade haft sin egen.

> Men smartboarden, tyvärr är det ju så här att vi fick jättefina insatta smartboards och sådär 2010 som bara stått och inte har använts. Så nu behöver de verkligen en service.

Anna berättar att hon har en smartboard som inte är servad på väldigt länge. Det gör att hon inte kan använda den på det sättet hon vill. Hon skulle, i svenskan, vilja arbeta med notebook för att eleverna ska se hur hon skriver. Men hon kan tyvärr inte det då programmet inte finns på smartboarden. Anna berättar att om smartboarden hade fungerat och haft rätt program hade hon använt den flitigt.

Erika svarar på frågan om IKT att hon använder sig av dokumentkameran i klassrummet. Men hennes plan är att använda den ännu mer.

> Dokumentkameran använder jag varje dag. Och det är faktiskt guld värt. Jag skulle inte klara mig utan den.

Erika berättar att hon vill att de nyanlända eleverna ska öva på att skriva på Ipads. Tidigare har hennes elever fått skriva på Ipad och infogat bilder och det ser hon som en bra övning. I framtiden ser hon att hennes nyanlända elever ska få jobba med appar på Ipad inom det ämne som hon undervisar i.

Pia svarar att hon använder dokumentkameran till att visa böcker och dylikt. När de läser en bok har hon den uppe på dokumentkameran så att eleverna kan följa med i texten samt se på bilderna som de sedan pratar om. Pia har en Ipad som hon använder. Hon använder den speciellt när hon ska förklara svåra ord för de nyanlända eleverna. Hon använder den också när de går genom saker på tavlan. Exempelvis sagor, då läser de sagan först på svenska ihop i helklass och sedan har hon fixat så att sagan finns på ett annat språk, exempelvis arabiska, som den nyanlända eleven kan få höra eller läsa på sitt språk.

> Men då hade jag bara en Ipad men den var bra att använda speciellt när vi skulle förklara ord. Ord men ja förklara subjekt helt enkelt. […], då kunde jag till exempel när vi pratade om sagor då kunde jag ta samma saga på deras språk.
>
> De har även fått ett program där de jobbar hemma då som heter Bingel. Där de har egen inloggning och där kan man träna svenska, matte och engelska. Färdighetsträning är det helt enkelt. […] Det har varit väldigt bra och där kan jag nivåanpassa så ingen annan ser.

Pia berättar om ett program som heter Bingel. Hon använder sig av detta genom att eleverna själva får träna på deras nivå hemifrån. Pia öppnar ett konto till varje elev som de övar färdigheter på. Hon väljer vad eleverna jobbar med och hon kan se om de har gjort uppgifterna. Programmet använder hon ibland som läxa för eleverna men hon önskar att hon hade haft mer planeringstid för att kunna ge eleverna fler uppgifter. Då det verkar som att eleverna tycker det är roligt.

Sammanfattning

Den ena skolan har en Ipad till varje elev som underlättar för de nyanlända eleverna då de får tid till att jobba med färdighetsträning via appar. Lärarna har en resurslärare som sätter ihop alla uppgifter för de nyanlända eleverna. Den andra skolan har endast en klassuppsättning Ipads samt att varje lärare har var sin egen. De använder inte dessa speciellt mycket då det är en rörig process att behöva boka tid för en kort lektion med Ipads. Däremot har varje klassrum en dokumentkamera som lärarna använder flitigt.

Filmundervisning i klassrummet

Moa svarar på en fråga om filmundervisning att hon alltid tittar på filmerna innan hon visar de för klassen. Anledningen är för att hon vill se om filmen är relevant, om den har mycket svåra ord som hon behöver förklara för eleverna. Hon berättar om att hon endast, i vissa fall, behöver visa några minuter av en film då just den biten handlar om ämnet. De nyanlända eleverna är sällan med på filmundervisningen då de går till en resurslärare. Dock visar den läraren korta filmer där eleverna får lära sig ordförståelse. Moa använder filmundervisning när hon ska starta ett nytt tema. Klassen tittar även på film under elevens val och där väljer Moa filmer som har någon historia i sig, exempelvis Astrid Lindgrens berättelser som visar hur Sverige var förr.

> Jag tittar alltid på filmen först för att se, kommer de förstå det här överhuvudtaget? Är det för mycket svåra ord, är det för mycket sånt som de aldrig har sett eller hört som jag kommer att förklara mer än vad filmen kommer att ge?

Lina svarar att hon går genom svåra ord från filmen på datorn där hon visar bilder och förklarar ordets innebörd. Lina fick frågan om hur hon ställer sig kring trauma inom filmundervisning. Hon berättar att hon inte har någon elev i klassen med trauma men om hon haft det kan hon inte visa någon film som kan väcka dåliga minnen.

> Man skulle aldrig kunna visa Lilla Aktuellt eller något sånt där, […]. Så ja, det blir ju katastrof annars.

Lina berättar att det är lätt att glömma elevernas trauma med allt annat som sker runt omkring i klassrummet. Och det är svårt att välja filmer då elevernas förståelse är på olika nivåer.

När Anna visar en film är språket på svenska. Hon berättar att hon alltid tittar på filmen själv innan hon visar den för eleverna. Anna väljer alltid filmer ifrån läromedelshemsidor som SLI eller utbildningsradio (UR) då de är elevanpassade. Anna tänker även på ord och begrepp som klassen kan behöva diskutera innan. Ibland står det på filmen att den är för elever i årskurs två men då klassen endast har elever med svenska som andraspråk, kan dessa filmer vara för svåra. Där av får eleverna ibland se på filmer som är för lägre årskurser.

Erika svarar på frågan att hon först tittar själv på filmen, där ser hon om språket på filmen är på elevernas nivå. När det finns svåra ord eller begrepp går Erika genom dem på tavlan med hjälp av bilder, så att eleverna får använda fler än ett sinne.

> Och även de elever som har studiehandledare så skickar jag planering till dem så att de också kan förbereda och översätta vissa ämnesbegrepp till eleverna.

Erika berättar att hon haft undervisning där elever har lämnat klassrummet på grund av trauma, vilket gör att hon idag är uppmärksam på om hon har elever med trauma i klassen samt vad filmen har för scener. Erika berättar att hon tycker att filmundervisning ska vara väl planerad för att inte någon ska råka illa ut psykiskt.

Pia förklarar att hon tänker på sina elever som har trauma genom att inte visa sådana filmer i klassrummet. Hon tycker att filmer för lågstadiet inte har något innehåll som kan väcka dåliga minnen. Pia har inte heller text i sin filmundervisning då hon påstår att nyanlända elever inte alltid kan läsa på sitt modersmål eller på svenska.

> Jag brukar ofta säga samma sak som de säger på filmen […]. Att man återupprepar det hela tiden. Så filmen ja jag ser det inte som. Jag ser de mer som ett komplement till det jag säger.

Pia berättar om en elev som visade hur film är ett bra komplement. Pia hade undervisat om rymden i ungefär 20 minuter. Eleverna fick sedan i uppgift att skriva vad de hade lärt sig och berätta om rymden. Eleven i fråga hade ett väldigt annorlunda svar som inte var korrekt men efter att Pia visat en film sa eleven själv att den nu förstod vad Pia pratat om.

> Och hon har fått ett jättebra språk, har bara varit här i ett år. Pratar nästan utmärkt svenska, bättre svenska än många av de andra och då lurar man sig av detta och tror att hon har en förståelse.

Pia fortsätter att berätta om elever har ett bra uttal på språket kan läraren luras av detta och tro att eleverna har en förståelse kring vad de säger. Dock är det inte alltid sant och då är det viktigt för läraren att fortsätta fråga eleverna om de förstod vad som precis sades i klassrummet.

Sammanfattning

Alla berörda lärare tittar på filmen innan de visar den i klassrummet. Anledningen till att de ser på filmen innan är att de ska se om filmen innehåller svåra ord och begrepp. De ser även filmen för att se om den är relevant för ämnet och ligger på elevernas nivå. När det kommer till elever med trauma tänker lärarna olika och undervisar därmed på olika sätt.

DISKUSSION

I kommande kapitel presenteras en diskussion av resultatet kopplat till tidigare forskning och teoretisk utgångspunkt. En metoddiskussion finns med och därefter tas didaktiska konsekvenser upp. Det finns även med förslag på vidare forskning i kapitlet.

Resultatdiskussion

Syftet med studien är att behöriga lärare berättar hur de planerar och genomför sin svenskundervisning med nyanlända elever i sin klass. Resultatdiskussionen är uppdelad i fyra avsnitt. Avsnitten är om resurser, språkstöd, IKT och filmundervisning.

Resurser för de nyanlända eleverna

Planering är ett ämne som för ihop skolorna gällande resurser. Alla berörda lärare har mestadels av sin planering själv eller möjligtvis någon gång i veckan i deras arbetslag. Lärarna har ingen planering med studiehandledarna. Fridlund (2011) beskriver att det förekommer mycket tester i det svenska språket. Eftersom en studiehandledare inte behöver vara utbildad men ändå utför tester blir vår tolkning att det kan bli klasslärarnas planeringstid som testerna rättas på. En lärare tar upp att de har för kort planeringstid då hon även får planera för studiehandledarna. Hon får alltså lägga upp minst två lektionsplaneringar under planeringstiden för sina egna lektioner samt rätta det som eleverna gör med studiehandledaren. Det gör att det blir svårt för lärarna att hinna med mer tidskrävande undervisningsformer. Studiehandledarna får planeringarna över mail eller precis innan lektionen. Det kan göra att eleven inte får en genomtänkt lektion. Att de båda skolorna inte har en gemensam planering med studiehandledarna ses som en negativ aspekt då Gibbons (2016) förklarar att det är bäst att andraspråkslärare och klasslärare planerar och genomför undervisningen gemensamt. Ibland händer det att klasserna får en nyanländ elev utan att lärarna får reda på det i god tid. Popov och Sturesson (2015) beskriver att lärare tar emot nyanlända elever utan att hinna förbereda sig själva eller klassen för det. Problem som kan uppstå kan vara att skolan inte har studiehandledare för eleven och lärarens planering för veckan måste ändras. Vi tolkar resultatet som att lärarna behöver mer planeringstid. Dock är det nog viktigare att låta de berörda lärarna ha planering ihop med sina resurser för att ge eleverna den bästa tänkbara undervisningen.

Trots problemet med lite planeringstid verkar lärarna, enligt oss, lösa förberedelsegrupperna på ett bra sätt. Båda skolorna har förberedelsegrupper för de nyanlända eleverna men arbetar med resursen på olika sätt. I den ena skolan går eleverna mestadels av tiden hos resursläraren, som är en svenska som andraspråkslärare. Eleverna tillbringar sin lektionstid i gruppen tills de behärskar det svenska språket. Sedan slussas de sakta in i klassen. Fridlund (2011) beskriver att ett motiv till att ha förberedelseklass är att eleverna slipper att få höga krav, stökiga klasser eller många elever i samma rum. Eleverna skapar en grupp med lugn och ro. Resursläraren och klasslärarna pratar med varandra om hur det går för eleverna i förberedelsegruppen och om vad de gör just nu. Men läraren i förberedelsegruppen planerar all undervisning, som hon håller i, själv. I den andra skolan går eleverna i sin vanliga klass. Förberedelsegruppen används som en resurs dit eleverna går när de behöver jobba med något speciellt eller när de inte ligger i fas med resten av klassen. Resursläraren och klasslärarna planerar undervisningen ihop en gång per vecka där de går igenom kommande veckas uppgifter. Skolverket (2016) förklarar att en nyanländ elev har rätt till extra stöd i fyra år. Skolverket fortsätter att förklara att en nyanländ elev ska försöka ha en del undervisningstimmar i sin ordinarie klass. Anledningen är för att eleven ska få vara delaktig i klassen och kunna socialisera sig. De

berörda lärarna tar hänsyn till skolverkets rekommendation genom att låta eleverna få gå i en förberedelsegrupp. Vi tolkar resultatet som att den ena skolan följer rekommendationen till viss del då eleverna knappt får undervisning i sin klass. De spenderar istället mestadels av tiden i förberedelsegruppen. Den andra skolan följer skolverkets rekommendation genom att ha kvar eleverna i sin vanliga klass. De har förberedelsegruppen som en resurs. Gibbons (2016) bekräftar skolornas strategier genom att berätta att skolor gör på olika sätt när nyanlända elever kommer. Vissa skolor har förberedelseklasser där eleverna får gå i en liten grupp till dess att de blivit säkrare på språket. Författaren förklarar även att i mindre grupp har de lättare att bygga upp förtroende till lärare och andra skolkamrater. Dewey (1980) beskriver att skolan ska hjälpa eleverna att bli sociala och utvecklas. Därför tycker vi att det är viktigt för de berörda lärarna att inte glömma den sociala biten i klassrummet så att eleverna får möjlighet att vara sociala i skolan. Persson (2016) anser att det är viktigt att de nyanlända eleverna får bra stöttning i det svenska språket. Det är viktigt att läraren ger eleverna förutsättningar att klara av skolan samt ge eleverna det stöd och den hjälp som de behöver. Den ena skolan ger stöd och hjälp genom att låta eleverna gå ifrån klassen och jobba med individuella uppgifter. Det sker i förberedelsegruppen några timmar per vecka. Skolverket (2016) bekräftar skolans strategi genom att berätta att det är viktigt att varje elev bedöms individuellt. Vi kan tolka utifrån resultatet att båda skolornas strategier fungerar på ett bra sätt.

Problemet om planeringstid gäller även studiehandledare. Lärarna tycker att de lägger ner mycket planeringstid åt studiehandledarna men trots det verkar de hittat en fungerande strategi som gynnar hela klassen. På den ena skolan har eleverna inte många undervisningstimmar med studiehandledaren då skolan måste beställa och boka in handledaren från språkenheten några gånger per vecka. Vi tror att det kan vara en fråga om pengar. Den andra skolan har också studiehandledare. De har dock anställda studiehandledare på skolan som arbetar med arabiska och somaliska. Resterande studiehandledare får de beställa från språkenheten. Vad de båda skolorna har gemensamt är att eleverna oftast sitter själva med studiehandledaren. Skolverket (2015) beskriver att studiehandledare ska finnas till för att eleverna ska få undervisning på både svenska och på sitt modersmål. Skolorna kan använda studiehandledarna på varierande sätt så länge eleven är i fokus. De berörda lärarna på skolorna har ingen planering ihop med studiehandledarna. Lärarna berättar för studiehandledarna vad eleverna ska göra antingen över mail eller innan lektionen startar.

Utifrån resultatet märker vi att planeringstiden är knapp för lärarna men trots det verkar de ha kontroll över situationen. De nyanlända eleverna får gå i förberedelsegrupp samt har studiehandledning på sitt modersmål. Skolorna har med andra ord resurserna, men för att de ska bli ännu bättre behöver de se över hur de fördelar ut dem. Vi anser att skolorna borde fördela ut resurserna på ett vis där lärarna kan få planeringstiden att räcka till genom att planera ihop. Skolverket (2016) skriver nämligen att lärare ska planera ihop för att stärka varandra. Då kan de utbyta erfarenheter och kunskaper under planeringen. Det kan vara något som kan hjälpa lärarna att hinna mer under sin planeringstid.

Språkstöd

Stöd i klassrummet är ett stort ämne att skriva om. Därmed har ämnet begränsats i studien genom att fokusera på språket och delat in dem i flera avsnitt. De olika avsnitten handlar om språkutveckling, grammatik, IKT och filmundervisning.

Vad det gäller elevernas språkutveckling tog de berörda lärarna upp att eleverna i sådan ung ålder lär sig vardagsspråket snabbt och börjar uttala alla ord utan brytning. När eleverna talar

vardagsspråk kan lärarna tro att eleverna har en förståelse även inom skolspråket. Dock berättar lärarna att det inte alltid är sant utan de blir lurade av elevernas uttal. Gibbons (2016) och Persson (2016) beskriver att unga elever brukar ha lätt att lära sig nya språk, kunna urskilja ljud och träna uttal. Många andraspråkselever brukar inom en snar framtid börja låta som förstaspråkselever när de talar. När elevernas brytning försvinner kan läraren uppfatta det som att eleverna har kommit längre i sin språkutveckling än vad de egentligen har. Författaren berättar att eleverna behöver undervisning i språk, och även andra ämnen, för att lära sig ett kunskapsrelaterat språk, alltså ett skolspråk (Gibbons 2016). En berörd lärare tar upp att det är viktigt att klassläraren är uppmärksam och frågar eleverna om de förstår vad läraren pratar om. Lärarens tanke tas upp i Gibbons (2016) studie där författaren beskriver att det kan vara svårt för elever i klassrummet när läraren står och pratar om ett ämne med ett skolspråk som eleverna inte har med sig sedan tidigare. Augousios et al. (2015) skriver att lärare kan använda ord som är för svåra för de nyanlända eleverna. Därför tycker vi att det är viktigt att de berörda lärarna har i åtanke att förenkla ord och vara tydliga i undervisningen så att alla elever inkluderas.

Resultatet visar att alla fem lärare tänker på hur eleverna använder grammatik muntligt. Lärarna lägger vikt på att eleverna ska kunna göra sig förstådda i klassrummet. När de väl behärskar det svenska språket hjälper lärarna till med grammatiken genom att rätta elevernas talspråk muntligt. Gibbons (2016) visar ett annat synsätt på lärarens tanke genom att beskriva något som är viktigt i ett klassrum. Det är viktigt att lära alla elever att det är okej att fråga när de inte förstår. Lgr 11 (rev.2016) bekräftar Gibbons tanke med att berätta att skolan ska stimulera elevernas nyfikenhet, kreativitet och självförtroende. Eleverna stimuleras genom att våga fråga om de inte förstår i klassrummet. När de vågar fråga får de även ett bättre självförtroende. Dewey (1999) förklarar att språket är väldigt viktigt när en person får kunskap. Språket hjälper till att få kunskapen att passera från en person till en annan. Vi anser att det Dewey förklarar stämmer överens med de berörda lärarnas undervisning i klassrummet. Men lärarna berättar också att de måste ha uppsikt på elevernas språkutveckling, för att se om eleverna bara talar språket eller faktiskt förstår vad de eller någon annan säger. Dewey (1999) bekräftar lärarnas tankar genom att berätta att språket är väldigt viktigt när eleverna får kunskap. Eleverna ska inte endast bära på kunskapen utan få tillgång att utveckla den. Axelsson och Nilsson (2013) beskriver att lärare ska stötta eleverna i sin kunskapsutveckling genom scaffolding. Det innebär att lärarna ska hjälpa eleverna att få en kunskap både i och om språk. Ett exempel på scaffolding kan vara att läraren pratar tydligt och frågar om eleverna förstår. I Lgr 11 (rev.2016) står det att elever med svenska som andraspråk ska få förutsättningar till att utveckla sitt svenska tal- och skriftspråk. Det står även att eleverna ska känna igen svenska bokstäver och dess ljud samt ha kännedom om alfabetet och dess ordning. Men eleverna ska även förstå vardagliga ord och meningar samt göra sig förstådda utan att läraren ställer för tidiga krav på språklig korrekthet. Persson (2016) förklarar att det är viktigt att eleverna får möjlighet att redan från början jobba med uttal. Eleverna ska få känna sig trygga i att vilja prata. De ska inte behöva bli rättade i sitt talspråk hela tiden. Alla berörda lärare rättar eleverna muntligt vilket ger dem ett tillfälle att lära sig språket. Men Persson (2016) och Lgr 11 (rev.2016) påpekar att det är viktigt att eleverna får tala fritt vissa perioder så att de inte känner sig tveksamma med att tala inför andra.

Tre utav de berörda lärarna tycker att deras egen grammatik är viktig. I klassrummet använder de sin grammatik fast på elevernas nivå. Det är bara två av de fem lärarna som tänker på elevernas grammatik under planeringstiden. Den ena läraren tar upp att hon måste tänka på grammatik mer än bara i svenskundervisning. Hon syftar inte bara på muntlig grammatik utan även grammatiken inom läsning och skrivning. Den andra läraren tänker istället på att bara

planera in grammatik under en grammatiklektion, annars anser hon det inte som lika viktigt. Persson (2016) förklarar att det är viktigt att läraren använder rätt grammatik när den undervisar. Studiens resultat visar att de flesta av lärarna vill att eleverna, till en början, ska göra sig förstådda i klassrummet. Lärarna börjar sedan rätta elevernas talspråk grammatiskt. Lärarnas strategi kan kopplas till Dewey (1999) då han beskriver att skolan ska välja ut funktioner som gör att eleverna kan ta till sig kunskap. Skolan ska sedan fortsätta att göra svårare uppgifter till eleverna för att de ska utveckla sina kunskaper, inte endast ha dem. Vi tolkar att de berörda lärarna tänker på det Dewey säger när eleverna talar i klassrummet, alltså att ta det stegvis inom grammatik. Men en lärare tänker också på att hjälpa eleverna med grammatiken när de skriver. Hjälpen sker genom cirkelmodellen där läraren modellerar vad eleverna ska göra och sedan låter dem testa själva. Lärarens hjälp bekräftas av Persson (2016) då hon berättar att metoden är en bra stöttning för alla elever men speciellt för de nyanlända eleverna. Cirkelmodellen bygger på att ge eleverna stöttning i skrivandet genom att lärarna ger ut scaffolding via modellering. Några av de berörda lärarna fokuserar inte på elevernas skrift utan använder cirkelmodellen för modellerandets skull. Dock tycker vi att när lärarna använder cirkelmodellen kan de titta på elevernas texter och komma med enstaka kommentarer då det kan gynna elevernas skrivutveckling inför äldre årskurser.

Vi tror att problemet, i det stora hela, verkar vara att lärarna inte tänker på att eleverna kanske inte förstår vad som talas om i klassrummet. Alla lärare använder sig av samma strategi men som grenar ut sig till olika tankar hos dem. Resultatet för eleverna blir detsamma då de klarar sig i skolan men vi tycker att lärarna borde ha i åtanke att fråga eleverna ofta om de förstår vad undervisningen handlar om.

IKT i klassrummet

Resultatet visar att skolorna arbetar med IKT på varierande sätt. Den ena skolan har en till en Ipads, vilket betyder att varje elev har var sin Ipad. Den andra skolan har endast en klassuppsättning Ipads som de får boka om de vill använda dem. Lgr 11 (rev.2016) beskriver att skolan ska ansvara för att varje elev ska använda modern teknik som ett verktyg i kommunikation, skapande och lärande. Vi anser att det är bra att använda digitala verktyg då författarna Persson (2016) och Basaran (2016) beskriver att de nyanlända eleverna lär sig svenska genom att självständigt jobba med appar på Ipads. Dewey (1980) berättar att elever lär sig lättare om de arbetar praktiskt. Om läraren har med praktisk undervisning i klassrummet blir det mer fyllt av kultur och eleverna får en roligare undervisning. Vår tanke blir att lärare kan få in praktisk undervisning genom att låta eleverna använda digitala verktyg. På den ena skolan använder eleverna inte Ipads i svenskundervisningen utan Ipads används inom matematiken. Anledningen är för att de måste boka sina Ipads vilket gör att de bara används cirka en gång i veckan. Basaran (2016) berättar hur hon använder Ipads. Hon förklarar att de nyanlända eleverna jobbar med appar där de får lära sig olika ljud och bokstäver. Eleverna får även koppla ord till bild och lyssna på olika böcker som är inlästa i Ipaden. Utifrån resultatet märker vi att det som Basaran berättar om gör lärarna på den ena skolan. De nyanlända eleverna jobbar med appar, bilder, ljud och filmer där de får öva på det svenska språket. Resurspedagogen har skapat olika material för eleverna som de använder både i förberedelsegruppen och i klassrummet. Både Persson (2016) och Basaran (2016) anser att de nyanlända eleverna lär sig det svenska språket lättare genom användning av de olika apparna. Harris och O'Mara (2016) berättar att det är bra att lärare använder digitala verktyg i undervisningen. Eleverna får en chans att skapa ett innehåll i kursen med hjälp av appar och andra hjälpmedel på flera språk. Författarna beskriver även att alla elever lär sig bäst på olika sätt, även inom digitala verktyg. Vi anser att de berörda lärarna borde ha författarnas tankar i åtanke så att de inte endast arbetar med digitala verktyg i undervisningen.

Inom IKT finns även dokumentkamera som ett verktyg. Dokumentkameran används lite eller inte alls på en utav skolorna. Alla klassrum har inte tillgång till dokumentkamera och lärarna har inte kunskaper kring att använda den. På den andra skolan används dokumentkameran flitigt. En lärare säger att hon inte kan klara sig utan den. Lärarna använder kameran i svenskundervisning då eleverna kan följa med i en text som läraren läser. Basaran (2016) förklarar att när klassen läser en bok, kan läraren läsa det under dokumentkameran vilket gör att eleverna lätt kan följa med i texten eller bara se bilderna som finns i boken. Dewey (1980) beskriver att barn behöver utföra praktiska aktiviteter för att förstå innehållet av lektionen. I fallet med dokumentkameran ser vi att det är läraren som utövar det praktiska och eleverna ser på. Läraren använder där av scaffolding som strategi då den låter eleverna följa med i texten när läraren läser. Strategin bekräftas av Axelsson och Nilsson (2013) då de beskriver att elever ska utveckla sina läskunskaper med hjälp av läraren som ger ut scaffolding. De berörda lärarna använder även dokumentkameran som hjälp till exempelvis cirkelmodellen där de modellerar innan eleverna får testa själva. Basaran (2016) berättar att genom att använda dokumentkameran har eleverna lättare att följa med i undervisningen, samt Persson (2016) berättar att hon tycker att cirkelmodellen är en pedagogisk metod som gynnar och stöttar alla elever. Harris och O'Mara (2016) berättar att använda digitala verktyg i skolundervisningen har lett till att eleverna lär sig och övar på språk. Vi tycker att de berörda lärarna använder dokumentkameran på ett bra sätt då de låter eleverna följa med i undervisningen när de använder cirkelmodellen och därmed låter eleverna öva på det svenska språket.

Studiens resultat visar en del brister inom IKT i klassrummet. En skola har Ipads men en utav lärarna använder inte dem då hon inte känner sig bekväm med att använda någon IKT. Vi tror att problemet är brist på kompetensutveckling. Det som utmärks är att skolor inte utvecklas i samma takt som samhället. Skolverket (2013) berättar att fler skolor har tillgång till olika sorters IKT exempelvis surfplattor och smartboards. Men användningen av IKT är inte stor då utrustningen kan krångla och lärare inte har kompetens nog för det. Med andra ord kan lärare inte undervisa med IKT då de själva inte vet hur de ska använda utrustningen. På en utav skolorna finns smartboard som en tillgång i klassrummen. Dock uppdateras inte det digitala verktyget vilket gör att lärarna inte kan använda dem samt att några lärare inte vet hur de ska användas. Även Skolverket (2013) tar upp bristen om kompetensutveckling då de berättar att lärare inte alltid vet hur smartboard, surfplattor eller annan IKT fungerar. Vår slutsats blir att trots att skolorna behöver kompetensutveckling till sina lärare och service på sina smartboards så verkar lärarna lösa problemen ändå. Studien tolkar att skolorna ligger efter samhällets utveckling men lärare gör allt de kan med utrustningen de har.

Filmundervisning i klassrummet

Vi har sett att filmundervisning är något som alla lärare använder sig utav. Lärarna tittar själva på filmen innan den visas för klassen. Anledningen att de tittar själva är för att se om filmen innehåller svåra ord. Om så är fallet kommer lärarna att förklara orden innan filmen visas. En till anledning till varför lärare tittar på filmen innan är att vissa filmer är för svåra för att visa i ett flerspråkigt klassrum. Michel, Roberts och Schneider (2007) beskriver att i England har de utförts forskning kring undervisning med utbildningsfilmer. Forskningen visar att elever lättare lär sig genom att titta på film. Två av de berörda lärarna berättar att de använder film som ett komplement i deras undervisning. Basaran (2016) bekräftar lärarnas strategi med att förklara att digitala verktyg kan användas för att komplettera den vanliga undervisningen. Lärarna berättar att eleverna får använda fler av sina sinnen när de tittar på film. Under filmen kopplar eleverna ord till bild och får en bredare förståelse kring ämnet. Alla lärare brukar använda film som en undervisningsmetod när de startar ett nytt ämne.

Michel, Roberts och Schneider (2007) beskriver att genom att titta på film stimuleras elevernas olika sinnen och ett intresse väcks. Författarna beskriver att det kan vara bra att visa en film när man till exempel ska starta ett nytt ämne. Persson (2016) berättar att den visuella stöttningen är viktigt. För att då kan eleven konkret se vad läraren undervisar och pratar om.

En negativ aspekt med filmundervisning, enligt oss, är att elever med trauma kan må dåligt och känna sig otrygga i skolmiljön om det visas filmer med traumatiska scener. En följdfråga som togs upp till tre utav lärarna var om trauma. Till den frågan fick studien tre olika svar. Den ena läraren berättade att hon inte har elever med traumatiska upplevelser i klassen. Men om hon hade haft det hade hon inte visat filmer som kan väcka dåliga minnen hos eleverna. Hon hade inte visat Lilla Aktuellt då det kan finnas internationella nyheter som kan visa bilder ifrån krig. McBrien (2005) beskriver att flyktingbarn som kommer till ett land har ofta varit med om traumatiska situationer. Dewey (1999) och Lgr 11 (rev.2016) beskriver att det blir skolans uppgift att göra skolmiljön till en trygg plats för alla barn att fånga upp nya kunskaper. Skolan blir inte en trygg plats för eleverna om de får se saker på film som påminner om dåliga händelser i sitt hemland. Den andra läraren har tidigare haft elever som lämnat rummet på grund av trauma. Hon är därmed uppmärksam på vad för scener det finns i filmerna hon visar. Den tredje läraren vet om att vissa elever har trauma men anser att de filmer som är inriktade för elevernas ålder inte har några scener som kan väcka dåliga minnen. Dewey (1999) beskriver också att personer lär genom att vara med om händelser vilket inte alltid är mot det positiva hållet. Vi tror att många elever har med sig händelser från sitt hemland som lever kvar i minnet även i skolmiljön. En annan aspekt som vi lyfter fram om filmundervisning är om språket är för svårt för den åldern som eleverna har. Dock tänker lärarna på bägge aspekterna och tittar alltid på filmerna först. Lärarna anser att filmundervisning hjälper mycket i skolan samt ger eleverna mycket stöd. Det blir ett komplement i skolundervisningen som lärare använder sig flitigt utav.

Metoddiskussion

Syftet med studien är att behöriga lärare berättar hur de planerar och genomför sin svenskundervisning med nyanlända elever i sin klass. Frågeställningarna som studien grundar sig i innehåller frågor kring hur resurser används samt vad för planering som sker i klassrummet. Att ha intervju som redskap i den kvalitativa metoden var bra för att få svar på syftet och frågeställningarna. Vi fick därmed ut information om hur en lärare planerar sin svenskundervisning för nyanlända elever och lite till.

I vår studie valde vi att använda oss av den kvalitativa metoden med intervju som redskap. Anledningen var för att vi tidigare genomfört en mindre studie med hjälp av enkät och ville testa något nytt. Vi diskuterade de olika metoderna och kände att intervju var det bästa förslaget, för att få ut mycket information på kort tid. Vi genomförde en pilotstudie för att undersöka om intervjufrågorna var relevanta. Dock var pilotstudien inte en intervju utan testpersonen fick själv titta på frågorna utan att besvara dem. Testpersonen fick komma med synpunkter men ansåg att allt såg bra ut. Nu i efterhand vet vi att det hade varit bra att ha en intervju med testpersonen för att få höra svaren och själva komma fram till om frågorna var relevanta. Slutsatsen drogs när vi hade skrivit resultatet då vi tog bort en fråga som vi inte ansåg var relevant för studien. Om vi intervjuat testpersonen hade den frågan redan varit borttagen från start. Något mer som vi hade ändrat om vi genomfört en intervju hade varit att rikta frågan om filmundervisning mot trauma. Då trauma är något som många nyanlända elever har med sig. Frågan var inte utformad på det viset vilket gjorde att vi fick ställa följdfrågor om trauma istället. Enligt våra erfarenheter ifrån VFU är resurser en stor del i skolans värld. Erfarenheterna gjorde att vi valde att ha med en fråga kring ämnet.

Intervjufrågorna kunde ha bearbetats mer innan de skickades ut men tiden fanns inte då studien var begränsad. Vi valde att skicka ut intervjufrågorna till de berörda lärarna i god tid innan intervjuerna genomfördes. Lärarna fick då en möjlighet att förbereda sina svar. Vi kände att det var något positivt då de lärare som var förberedda gav oss utförliga svar. Det gjorde också att intervjuerna gick fortare än planerat som i sin tur, tror vi, skapade mindre stress för alla. Det som är negativt med intervju som metod är att vi måste ta tid från de berörda lärarna som de egentligen borde lägga på annat i skolan. Vi märkte att det var ett problem med tid för lärarna då det tog lång tid innan vi fick svar över mail när intervjun kunde genomföras. Samma aspekt gjorde även att den sjätte läraren inte kunde delta då dess tid befann sig utanför vår tidsram. Dock kände vi inte att en person mindre gjorde någon skillnad då vi ändå fick ut vad vi ville i de andra intervjuerna. Vi hade på ett eller annat sätt en personlig relation till lärarna men det såg vi inte som någonting negativt. Istället kände vi att det skapade en trygghet hos de berörda lärarna när de visste vilka vi var. För att summera vår diskussion var intervju en bra metod att använda. Vi är nöjda med resultatet och kan tänka oss att använda intervju som metod till andra studier.

Didaktiska konsekvenser

I avsnittet diskuteras vad för didaktiska konsekvenser som vi har funnit i studien. Avsnittet är uppdelat i hur lärarnas utbildning ser ut samt språkstöd, IKT och resurser.

För att skolor ska kunna bedriva en bra undervisning behöver de ha lärare med utbildning. Med andra ord behöriga lärare. På flerspråkiga skolor kan det vara bra att utöka behörigheten med svenska som andraspråk. Under intervjun ställdes därmed frågan om de berörda lärarna hade den behörigheten. Resultatet visar att fyra av fem lärare inte har en extern utbildning i svenska som andraspråk. Frågan blir om en lärare planerar annorlunda om de inte har en extern utbildning? Resultatet visar inte någon skillnad i deras planering då alla lärare tar upp liknande undervisningsformer under intervjuerna. Dock visar resultatet att alla lärare har haft några få poäng svenska som andraspråksundervisning i deras lärarutbildning. Lärarna ser själva inte att de fått med sig någon kompetens i poängen de fick. Men då resultatet visar att deras planering är inkluderande för alla elever borde det betyda att kunskapen kommer från något annat. Dewey (1999) beskriver att personer lär genom att vara med om händelser. Det kan tolkas som att lärarna utvecklas genom sin undervisning och delar med sig av erfarenheter till varandra. Fridlund (2011) berättar att svenska som andraspråkslärare anser sig ha kompetens att ge eleverna något särskilt, något som inte andra lärare anser sig ha. En förklaring som kan finnas gällande de berörda lärarnas utbildning är att de inte får med sig kompetensen att undervisa i svenska som andraspråk.

Inom språkstöd kan konsekvenser uppstå gällande de nyanlända elevernas skriftliga nivå. Lärarna väljer att inte titta på elevernas skrivna grammatik vilket kan leda till att deras skrivutveckling stannar av. Lärarna använder sig mycket av cirkelmodellen och modellerar för eleverna i skrivning. Men hur mycket skriver eleverna av från tavlan och hur mycket förståelse får de om skriftens uppbyggnad? Slutsatsen kring elevernas skrivna språk är att om lärare fortsätter att använda cirkelmodellen och börjar rätta eleverna lite i deras skrift kan eleverna få med sig en bredare förståelse upp i årskurserna.

Angående tillgång till resurser har den ena skolan en Ipad till varje elev vilket lärarna tycker är bra. De nyanlända eleverna jobbar mycket med Ipad på många olika sätt. Den andra skolan har dock bara en uppsättning Ipad på hela skolan. Fråga blir då om eleverna hade lärt sig det svenska språket fortare om de haft var sin Ipad? Den kan ses på två sätt. Om lärarna, på den

andra skolan, skulle haft Ipads till alla elever skulle de säkert kunna lära sig att uttala svenska fortare. Samtidigt som samma skola har fler timmar modersmålsundervisning med studiehandledare. Om en elev får studiehandledning utöver den svenska undervisningen utvecklar eleven förmodligen en större förståelse än en elev som inte får samma mängd timmar med studiehandledaren. Problematiken med IKT och resurser går därmed hand i hand och resultatet visar ingen större skillnad på lärarnas planering.

Förslag på vidare forskning

Skolor arbetar med samma frågor på flera sätt vilket gör att det hade varit intressant att göra en studie som innefattar fler skolor. En studie för att få en bredare syn på hur verksamheten med nyanlända elever ser ut. En sådan studie var svår att utföra för oss då tiden inte hade räckt till. Om en studie med fler skolor ska genomföras borde den utgå från en del av ämnet planering för att det inte ska bli för stort. Det gör även att studien inte endast rör den delen på ytan utan går ner på djupet. En annan idé är att göra en studie om hur de nyanlända eleverna utvecklar sin grammatik skriftligt under åren i skolan. Om de får svårigheter med grammatik när de blir äldre eller om de utvecklas på egen hand. Ett utvecklingsarbete kring elevernas förståelse, inom en viss del exempelvis läsning, hade också varit intressant. Att kunna fördjupa sig och upptäcka vad för undervisning som skulle passa bäst för nyanlända elevers utveckling.

REFERENSER

Augousios, M, De Heer, N, Due, C & W. Riggs, D (2015). It will be hard because I will have to learn lots of English experiences of education for children newly arrived in Australia. *International journal of qualitative studies in education* 29(3), ss.297-319. http://www.tandfonline.com%2Fdoi%2Ffull%2F10.1080%2F09518398.2015.1023232&h=sAQG3xAJe

Axelsson, M. & Nilsson, J. (2013). Newly Arrived Students' Experiences of Pedagogical and Social Provision in Introductory and Regular Classes. *International Electronic Journal of Elementary Education* 6(1), ss.137-164. http://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1053606.pdf

Back Christina & Berterö Carina (2015). Interpretativ fenomenologisk analys. I Fejes, Andreas & Thornberg, Robert (red.) (2015). *Handbok i kvalitativ analys. 2*., utök. uppl. Stockholm: Liber

Björkdahl Ordell, Susanne (2007). Kvantitativ metod – ett annat sätt att tänka. I Björkdahl Ordell, Susanne & Dimenäs, Jörgen. *Lära till lärare: att utveckla läraryrket - vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik*. 1. uppl. Stockholm: Liber

Basaran, Hülya (2016). *Nyanlända elever i mitt klassrum: språkutveckling med digitala resurser*. 1. uppl. Stockholm: Gothia fortbildning

Dewey, John (1999[1916]). *Democracy and education: an introduction to the philosophy of education.* [New ed.] New York: Free Press

Dewey, John (1998). *Individ, skola och samhälle: pedagogiska texter.* 3. utg. Stockholm: Natur och kultur

Fejes, Andreas & Thornberg, Robert (red.) (2009). *Handbok i kvalitativ analys. 1*. uppl. Stockholm: Liber

Fridlund, L (2011). Interkulturell undervisning – ett pedagogiskt dilemma. *Gothenburg studies in educational sciences* 310. Tillgänglig på internet: https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/25382

Gibbons, Pauline (2016). *Stärk språket, stärk lärandet: språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt för och med andraspråkselever i klassrummet*. 4. uppdaterad uppl. Stockholm: Hallgren & Fallgren

Kihlström, Sonja (2007). Fenomenografi som forskningsansats. I Björkdahl Ordell, Susanne & Dimenäs, Jörgen. *Lära till lärare: att utveckla läraryrket - vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik*. 1. uppl. Stockholm: Liber

Kihlström, Sonja (2007). Uppsatsen – examensarbetet. I Björkdahl Ordell, Susanne & Dimenäs, Jörgen. *Lära till lärare: att utveckla läraryrket - vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik*. 1. uppl. Stockholm: Liber

Lantz, Annika (2013). *Intervjumetodik.* 3., [omarb.] uppl. Lund: Studentlitteratur

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011. [Ny, rev. utg.] (2016). Stockholm: Skolverket. Tillgänglig på internet: www.skolverket.se/publikationer?id=2575

Malmqvist, John (2007). Analys utifrån redskapen. I Björkdahl Ordell, Susanne & Dimenäs, Jörgen. *Lära till lärare: att utveckla läraryrket - vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik*. 1. uppl. Stockholm: Liber

McBrien, L. (2005). Educational Needs and Barriers for Refugee Students in the United States: A Review of the Literature. *Review of Educational Research* 75(3), ss.329-364. http://search.proquest.com.lib.costello.pub.hb.se/eric/docview/62058812/50E4064C3B014006PQ/1?accountid=9670

Michel, E. Roberts, C. & Schneider, W. (2007) Educational films in the classroom: Increasing the benefit. *Learning and instruction* 17, ss.172-183. http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0959475207000072

O´Mara, B. & Harris, A- (2016) Intercultural crossings in a digital age: ICT pathways with migrant and refugee-background youth. *Race Ethnicity and Education* 19(3), ss. 639-658. http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/13613324.2014.885418

Persson, Sara (2016). *Nyanlända elever: undervisning, mottagande och flerspråkighet*. 1. uppl. Stockholm: Natur & Kultur

Popov, O & Sturesson, E (2015). Facing the pedagogical challenge of teaching unaccompanied refugee children in the Swedish school system. *Problems of education in the 21st century*. 64. ss.66-74. http://umu.diva-portal.org/smash/get/diva2:814249/FULLTEXT02.pdf

Skolverket (2013). *IT-användning och IT-kompetens i skolan*. Stockholm: Skolverket Tillgänglig på internet: http://www.skolverket.se/publikationer?id=3005

Skolverket (2015). *Studiehandledning på modersmålet: att stödja kunskapsutvecklingen hos flerspråkiga elever*. Stockholm: Skolverket Tillgänglig på Internet: http://www.skolverket.se/publikationer?id=3038

Skolverket (2016). *Utbildning för nyanlända elever*. Stockholm: Skolverket Tillgänglig på Internet: http://www.skolverket.se/publikationer?id=3576

BILAGOR

Bilaga 1 - Missivbrev

Hej!

Vi heter Josefin Dreven och Marika Eriksson och är lärarstudenter vid Högskolan i Borås. Vi går vår sjunde termin och skriver vårt första examensarbete. I examensarbetet har vi tänkt intervjua tre grundlärare på två olika skolor i Göteborg. Syftet med vår undersökning är att ta reda på hur en grundlärare 1-3 förbereder sin svenskundervisning med nyanlända elever i klassen.

Det är frivilligt att delta i undersökningen och materialet som intervjuerna ger kommer endast att användas som forskningsprojekt. Det kommer inte framgå vilka skolor som undersökningen genomförs på samt att alla deltagare kommer att vara anonyma och benämnas med fiktiva namn. Vi ser helst att intervjun spelas in då det underlättar skrivprocessen men det bestämmer deltagaren själv.

Vi vet att ni har mycket att göra och därmed skriver vi ut några datum som vi kan komma till skolan och göra intervjuerna. Dock, ge mer en ett svaralternativ då det är två skolor som intervjuerna genomförs på och vi vill att intervjuerna sker på separata dagar. Intervjuerna kommer att vara ca 30 minuter långa så skriv med mellan vilka tider ni kan medverka på dagen. Intervjufrågorna kommer att skickas ut måndagen den 21 november så att ni, i god tid, kan förbereda er.

Datum för intervjuer:
vecka 47
onsdag 23 november
fredag 25 november

vecka 48
måndag 28 november
tisdag 29 november

Hör av er med tid och datum till Josefin och Marika, sXXXXXX@student.hb.se, så snart som möjligt så skickar vi en bekräftelse om vilken dag det blir. Vid frågor kan ni kontakta samma mail.

Med vänlig hälsning,
Josefin Dreven och Marika Eriksson

Bilaga 2 - Intervjufrågor

Hej!
Intervjufrågorna nedan är vad vi kommer att ha som utgångspunkt under intervjuerna. Följdfrågor kommer, vid behov, att ställas.

- Har du utbildning i svenska som andraspråk?

- Har du några nyanlända elever i klassen? I så fall, hur många?

- Hur viktigt tycker du att det är att kunna korrekt grammatik och hur får du med det i dina förberedelser med nyanlända elever?

- Har du med IKT i din tankegång när du förbereder din svenskundervisning för nyanlända elever, i så fall, på vilket sätt vill du att eleverna ska arbeta med IKT?

- Hur förbereder du filmundervisning, med tanke på nyanlända elever?

- Har du tillgång till några resurser för de nyanlända eleverna? Vilka resurser har du i så fall och tar du hänsyn till dessa i dina förberedelser med nyanlända elever?

- Kan du berätta hur du förbereder din svenskundervisning, med tanke på inkludering av nyanlända elever?

Hälsningar,
Josefin Dreven & Marika Eriksson

HÖGSKOLAN
I BORÅS

Besöksadress: Allégatan 1 · Postadress: 501 90 Borås · Tfn: 033-435 40 00 · E-post: registrator@hb.se · Webb: www.hb.se